

# XXV ОБИЧНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

## ВТОРА РЕДОВНА СЕСИЯ

### Стенографски дневникъ

на

#### 45. заседание

Петъкъ, 24 януари 1941 г.

(Открито въ 16 ч. 40 м.)

Председателствувалъ председателъ Никола Логофетовъ. Секретари: Димитъръ Сараджовъ и Светославъ Славовъ.

#### СЪДЪРЖАНИЕ:

Стр.

Съобщения:	
Отпуски . . . . .	1219
Предложения . . . . .	1219
Законопроектъ . . . . .	1219

#### По дневния редъ:

Предложения: 1. За продължаване сроковетъ по нѣкои временно вносни и вносни декларации (Приемане) . . . . .	1219
2. За освобождаване отъ вносно мито и пр. 80 тона бетонно желѣзо и за продължаване срока по временно вносна декларация № 851/1275, отъ 26 януари 1939 г. на Бургаската митница (Приемане). 1221	
3. За разрешаване износа на нѣкои стоки (Приемане) . . . . .	1221
Бюджетопроектъ за разходите през 1941 бюджетна година по Министерството на желѣзниците, пощите и телеграфите — Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните (Продължение на разискванията, докладване и приемане) . . . . .	1221

Говорили: Д. Захариевъ . . . . .	1221
П. Савовъ . . . . .	1222
М.-ръ И. Горановъ . . . . .	1223
Законопроекти: 1 За уреждане положението на учителите по ведомството на Министерството на народното просвещение въ Добруджа (Първо четене)	1232
2. За приемане дарението на Мария Иванова Ракова (Първо и второ четене)	1233
3. За уреждане положението на техническите висши и срѣдно образование и предприемачите въ Добруджа (Първо и второ четене)	1234
4. За разрешаване на Министерството на търговията, промишлеността и труда да построи за нуждите на службите си сграда върху мястото, собственост на държавния фонд „Д-ръ Н. Вasiliev“, находяща се на ул. „Московска“ № 13 и ул. „Тетевенска“ № 1 — София (Първо четене)	1234
Дневенъ редъ за следващото заседание . . . . .	1235

Председател Никола Логофетовъ: Има нуждниятъ брой народни представители. Отваряме заседанието.  
(Оговаряватъ народните представители: Аврамъ Гачевъ, Ангелъ Вълчевъ, Атанасъ Каишевъ, д-ръ Георги Рафаиловъ, Гето Кръстевъ, Димитъръ Ариаудовъ, Димитъръ Андреевъ, Дончо Узуновъ, Иванъ В. Петровъ, д-ръ Иванъ Йотовъ, Маринъ Гроздевъ и д-ръ Никола Минковъ)

Готовъ съмъ да зговаря на питането на народния представител г-нъ Лазаръ Поповъ.

Има думата г-нъ Лазаръ Поповъ, да прочете питането си — Нѣма го.

#### Съобщения.

Разрешенъ е отпусъкъ на следните г-ди народни представители:

Димитъръ Сараджовъ — 1 день;

Димитъръ Ариаудовъ — 1 день;

д-ръ Иванъ Йотовъ — 1 день;

Тодоръ Поляковъ — 1 день;

д-ръ Божко Кочевски — 3 дни;

Атанасъ Къдревъ — 4 дни, и

д-ръ Георги Рафаиловъ — 6 дни.

Народниятъ представител г-нъ Стефанъ Керкенезовъ иска два дена отпусъкъ, но понеже се е ползвавалъ съ 19 дни, ще искамъ вашето съгласие.

Които сѫмъ съгласни да се разреши на народния представител г-нъ Стефанъ Керкенезовъ два дена отпусъкъ, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

Постъпили сѫмъ:

Отъ Министерството на финансите — предложение за разрешаване износа на 20 тона таалетъ салунъ;

Отъ Министерството на земеделието и държавните имоти — предложение за одобрение I-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 27 септември 1940 г., протоколъ № 172, относно възлагането на Българската земеделска и кооперативна банка да дъстави по единъ радиоапаратъ за всѣка селска и градска община въ Добруджа;

Отъ сѫщото министерство — предложение за одобрение на XXVI и XXVII постановления на Министерския съветъ, взети въ заседанията му отъ 19 и 31 декември 1940 г., протоколи № 220 и 227, относно отнасянето отъ Българската земеделска и кооперативна банка на преселници въ Добруджа безлихвени заеми за изхранване на добитъка имъ;

Отъ Министерството на народното просвещение — законопроектъ за допълнение на чл. 11, алинея първа, отъ закона за народното просвещение

Да се раздалатъ на г-ди народните представители.

Минаваме къмъ точка първа отъ дневния редъ:

Одобрение на предложението за продължаване сроковетъ по нѣкои временно вносни и вносни декларации.

Които приематъ да се прочете само решението, безъ мотивите, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да го прочете.

Секретарь Димитъръ Сараджовъ: (Чете)

#### „ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за продължаване сроковетъ по нѣкои временно вносни и вносни декларации.

Одобрява се следното:

1. Да се продължи срокътъ по временно вносна декларация № 2/772, отъ 1 юни 1940 г., на Русенската митница, подадена отъ Главната дирекция на българските държавни желѣзници, дирекция за въздушни съобщения, за ликвидиране депозита за монтажните инструменти, внесени по горната декларация и изчезнали презъ сѫщата митница по износа декларация № 3578/4962, отъ 20 юли 1940 г.

2. Да се продължи срокътъ по вносна декларация № 27.122, отъ 26 октомври 1939 г., на Столичната митница, подадено отъ Асенъ Цоковъ, драгостъ, отъ гр. София, за закупу-

ване отъ Военното министерство перувиански балсамъ, 50 кгр. внесенъ по сѫщата декларация като доставка за Главната дирекция на народното здраве.

3. Да се продължи срокътъ съ една година по временно вносна декларация № 26 2945, отъ 10 юли 1939 г., на Ломската митница, подадена отъ „Орион“ — Райковски & с-ие, о. о. дружество, София, за изнасяне, като амбалажъ на мѣстни плодове и стоки, временно внесената перимитъ.

4. Да се продължи до 31 декември 1941 г. дадениятъ първоначаленъ 18-месеченъ срокъ за изнасяне, като амбалажъ на мѣстни тютюни, ютенитъ чулчега, внесени временно презъ Столичната митница по декларация № 14262/16905, отъ 27 май 1939 г., подадена отъ братя Хр. Драганови, тютюнотърговци отъ гр. Пловдивъ.

5. Да се продължи до 31 декември 1941 г. дадениятъ първоначаленъ единогодишенъ срокъ за изнасяне, като амбалажъ на мѣстни плодове и стоки, пергаминовата хартия, внесена временно презъ Столичната митница по декларация № 22296/26433, отъ 24 августъ 1939 г., подадена отъ братя П. Младенови износители отъ гр. София, и

6. Да се продължи до 1 априлъ 1941 г. дадениятъ срокъ, за ликвидиране депозита по временно внесена декларация № 21/1837, отъ 16 май 1939 г., на Ломската митница, подадена отъ Д. Божиловъ & с-ве, София, тѣй като временно внесенитъ по сѫщата консервиращи химикали сѫ изнесени.

(Ето текстътъ на мотивите къмъ проекторешението:

### М О Т И В И

#### къмъ проекторешението за продължаване сроковътъ по нѣкои временно вносни и вносни декларации.

Г-да народни представители! 1. Съ временно внесна декларация № 2/772, отъ 28 мартъ 1940 г., Главната дирекция на българскиятъ държавни желѣзници, Дирекция на водните сѫобщения, е внесла временно презъ Русенската митница, съгласно чл. 208, пунктъ 9, отъ закона за митниците, 32 колета, кгр. бруто 19 550, съдържации монтажни инструменти — 2 крика, 1 винчъ и 1 плоска ковачница, кгр. рн. 18 977, на стойност 398 200 л., предназначени за постройката на фериботния мостъ при гр. Русе, съ първоначаленъ срокъ за възвръщането имъ отъ една година, който е изтекъл на 1 юни 1940 г.

Съ заявление вх. № 8465, отъ 24 юни 1940 г., подадено следъ срока, дирекцията, като сѫобщава, че възвръщането на инструментите ще се забави до разрешаване въпроса за вноса имъ въ Румъния, моли, срокътъ за сѫщия да се продължи, за да се ликвидира временно внесната декларация.

Това искане на дирекцията е било уважено, тѣй като заявлението е било подадено следъ изтичане на дадения първоначаленъ едногодишенъ срокъ.

Съ писмо № XII—3—1338/7, отъ 21 декември 1940 г., дирекцията, като сѫобщава повторно, че въпросътъ инструменти сѫ изнесени за Румъния съ износна декларация № 3378/4362, отъ 20 юли 1940 г., моли да се продължи срокъ за сѫщия като депозитъ по депозитна квитанция № 825, отъ 5 юни сѫщата година, се ликвидира.

2. Съ внесна декларация № 27.122, отъ 26 октомври 1939 г., Асенъ Цковъ, дрогистъ отъ София, е внесъл презъ Столичната митница, съгласно чл. 208, пунктъ 11, отъ закона за митниците, разни медицински препарати, които, съгласно писмото на Главната дирекция на Народното здраве № IV—23205, отъ 24 октомври 1939 г., приложено къмъ въпросната декларация, сѫ прочутстват временно и условияно безъ митъ и други данъци и такси, до представяне приемателенъ протоколъ като за митничъ берий е издана кредитна смытка № 22623, отъ 28 септември 1939 г.

Съ протоколъ № 202, отъ 4 декември сѫщата година горнитъ медицински препарати сѫ приети, съ изключение на перувиански балсамъ, 50 кгр., който, съгласно чл. 208 отъ закона за митниците, е следвало да бѫде възвърнатъ въ чужбина въ 6-месеченъ срокъ, считанъ отъ датата на протокола, т. е. до 4 юни 1940 г.

Тѣй като въпросниятъ балсамъ до днес не е изнесенъ, Министерството на войната, военно-санитарна служба, съ писмо № 49, отъ 9 януари т. г., като сѫобщава че ѝ е необходимо въпросниятъ балсамъ, моли, срокътъ за сѫщия да се продължи, за да може да се възползува отъ безмитнина внось, съгласно чл. 12, буква „к“, отъ закона за митниците, при покупката му.

3. Съ временно внесна декларация № 26/2945, отъ 10 юли 1939 г., фирмата „Орион“ — Райковски & с-ие, о. о. дружество, София, е внесла временно презъ Ломската митница, съгласно чл. 208, пунктъ 4, отъ закона за митниците, 3871 кгр. пергаминова хартия, предназначена за амбалажене

мѣстни плодове и стоки за износъ, съ първоначаленъ срокъ за възвръщането имъ отъ една година, който е изтекъл на 11 юли 1940 г.

Съ указъ № 190, отъ 4 ноември сѫщата година, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 253, отъ 9 ноември сѫщата година, първоначалнътъ срокъ е продълженъ съще 6 месеца и е изтекъл на 11 януари т. г.

Съ заявление вх. № 88, отъ 9 януари т. г., подадено въ срока, фирмата, като сѫобщава, че отъ въпросната хартия е усъвършена да изнесе само 2.278 кгр. и че неизнасянето на остатъка отъ сѫщата 1.593 кгр. се дължи на извънредно слабата миналогодишна плодова реколта, както и на несигурните европейски пазари, създадени поради войната, моли продължение на срока съще една година.

4. Съ временно вносна декларация № 14262/16905, отъ 27 май 1939 г., братя Хр. Драганови, тютюнотърговци отъ гр. Пловдивъ, сѫ внесли временно презъ Столичната митница, съгласно чл. 208, пунктъ 2, отъ закона за митниците, 7.890 броя ютени боядисани чулчета, 1921 кгр., предназначени за амбалиране мѣстни тютюни за износъ, съ първоначаленъ срокъ за възвръщането имъ отъ 18 месеца, който е изтекъл на 27 ноември 1940 г.

Съ заявление вх. № 748, отъ 14 януари т. г., подадено следъ изтичане на първоначалния 18-месеченъ срокъ, вносителътъ, като сѫобщава, че закупенитъ отъ тѣхъ тютюни сѫ манипулирани специално за продажба въ Северна Америка и че поради войната птицата за Америка сѫ били или затворени или извънредно рисковани, сѫ били приведени да търсятъ нови европейски пазари, вследствие на което сѫ пропустнали да поискатъ своевременно продължение на срока и молятъ, сѫщиятъ да се продължи до края на настоящата година, тѣй като се надяватъ въ този периодъ отъ време да могатъ да продадатъ своите тютюни и изнесатъ временно внесенитъ чулчета.

5. Съ временно внесна декларация № 22296/26433, отъ 24 августъ 1939 г., братя П. Младенови, износители отъ София, сѫ внесли временно презъ Столичната митница, съгласно чл. 208, пунктъ 4, отъ закона за митниците, 1.746 кгр. пергаминова хартия, предназначена за амбалиране мѣстни плодове и стоки за износъ, съ първоначаленъ срокъ за възвръщането имъ отъ една година, който е изтекъл на 24 августъ 1940 г.

Съ заявление вх. № 1077, отъ 17 януари т. г., подадено следъ изтичане на първоначалния единогодишенъ срокъ, вносителътъ, като сѫобщава, че въ постановленията, изгответи върху двата екземпляра на временно внесната декларация, не е определенъ срокъ за изнасяне на хартията, а, отъ друга страна, и поради обстоятелството, че част отъ персоналътъ имъ е билъ мобилизиранъ, което се потвърждава отъ представената позивкагелна заливъдъ, вследствие на което сѫ пропустнали да поискатъ своевременно продължение на срока, молятъ, сѫщиятъ да се продължи до края на настоящата година.

Съ горното заявление вносителътъ сѫобщава, че не сѫ изнесли нищо отъ въпросната хартия, тѣй като сѫ имали подобна хартия по други временно вносни и тѣхни декларации, по които сѫ оперирала.

6. Съ временно внесна декларация № 21/1837, отъ 16 май 1939 г., фирмата Л. Божиловъ & с-ве, София, е внесла временно презъ Ломската митница, съгласно чл. 208, пунктъ 4, отъ закона за митниците, 2 500 кгр. 100% въ сърниста киселина и 8.452 кгр. калциевъ бисулфидъ, предназначени за приготвление на плодови пулпове за износъ, съ първоначаленъ срокъ за възвъръщането имъ отъ една година, който, съгласно забележката къмъ горния членъ, е продълженъ, съще 6 месеца и е изтекъл на 16 ноември 1940 г.

Това продължение, по искане на фирмата съ заявление вх. № 9770, отъ 10 май 1940 г., е дадено само за сърнистата киселина.

Въ последствие, съ заявление отъ 31 октомври 1940 г. и 15 ноември сѫщата година, е искано продължение на срока и за бисулфидъ, обаче това е отказано, тѣй като заявлението сѫ подадени следъ изтичане на сѫщия.

Съ ново заявление вх. № 905, отъ 17 януари т. г., фирмата, като сѫобщава допълнително, че и временно внесените калциевъ бисулфидъ е напълно изнесенъ като консервант на плодове и че пропускането на срока за сѫщия е станало по една неволна грѣшка, направена въ първоначално даденото заявление, молятъ продължение на срока, за да може да се ликвидира депозитъ по горната временно внесна декларация.

Горното като ви излагамъ, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целта проекторешение.

Гр. София, януари 1941 г.  
Министър на финансите: Д. Божиловъ

**Председател Никола Логофетовъ:** Които приематъ решението за продължаване сроковетъ по нѣкои временно вносни и вносни декларации, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристигваме къмъ точка втора отъ дневния редъ:

**Одобрение на предложението за освобождаване отъ вносно мито и пр. 80 тона бетонно желѣзо и за продължаване срока по временно вносна декларация № 851/1275, отъ 26 януари 1939 г., на Бургаската митница.**

Които приематъ да се прочете само решението, безъ мотивите, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да го прочете.

**Секретарь Димитъръ Караджовъ:** (Чете)

#### „ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ вносно мито и пр. 80 тона бетонно желѣзо и за продължаване срока по временно вносна декларация № 851/1275, отъ 26 януари 1939 г., на Бургаската митница

Одобрява се следното:

1. Да се разреши на общинското стопанско предприятие „Ветеринарна служба при Търновската градска община“ да внесе безъ вносно мито и други данъци и такси 80 тона бетонно желѣзо, необходимо за строежа на кланицата, която ще се строи отъ сѫщата община.

2. Да се продължи съ 6 месеца 24-месечниятъ срокъ по временно вносна декларация № 851/1275, отъ 26 януари 1939 г., на Еургаската митница.

(Ето и текстът на мотивите къмъ предложението:

#### МОТИВИ

къмъ проекторешението за освобождаване отъ вносно мито и пр. 80 тона бетонно желѣзо и за продължаване срока по временно вносна декларация № 851/1275, отъ 26 януари 1939 г., на Бургаската митница.

Г-да народни представители! 1. По поводъ искането на Търновската градска община, Министерството на вътрешните работи и народното здраве — отдѣление за общински финанси, моли съ писмото си № Ф-116, отъ 11 януари 1941 г., за освобождаването отъ вносно мито и други данъци и такси на 80 тона бетонно желѣзо, което ще се внесе отъ чужбина отъ общинското стопанско предприятие „Ветеринарна служба“ при сѫщата община, за строежа на кланицата, която ще се строи презъ тази година. Това искане се прави, понеже общината нѣмала достатъчно срѣдства, за да заплати митата за желѣзото.

2. Съ временно вносна декларация № 851/1275, отъ 26 януари 1939 г., на Бургаската митница фирмата Фархи & Геронъ, о. о. дружество, Пловдивъ, е временно внесла въ страната за срокъ отъ 18 месеца за опаковане и изнасяне на мѣстни тютюни 46.493 броя, кгр. р. и. 10.167 за 197.500 л. нови чулчета отъ ютиена тъкань небоядисанъ плагъ.

Казаниятъ 18-месеченъ срокъ е продълженъ съ указъ № 143, отъ 23 август 1940 г. — „Държавенъ вестникъ“, брой 194 сѫщата година, съ шестъ месеца, т. е. до 27 януари 1941 г.

Съ заявление вх. № 706, отъ 14 януари т. г., фирмата Фархи & Геронъ, Пловдивъ, моли за продължение на срока съ още 6 месеца, т. е. до 27 юли 1941 г., понеже частъ отъ чулчетата по горната вносна декларация не били изнесени, тъй като сѫщата фирма не могла да намѣри пазари за тютюните, опакованы съ въпросните чулчета, които тютюни стрували скъпо на фирмата.

Това продължение може да се даде само по законодателенъ редъ, понеже чл. 12, буква „з“, отъ закона за митниците въ случаи не може да се приложи.

Горното като излагамъ, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целта решение.

Гр. София, януари 1941 г.

Министъръ на финансите: Д. Божиловъ

**Председател Никола Логофетовъ:** Които приематъ проекторешението за освобождаване отъ вносно мито и пр. 80 тона бетонно желѣзо и за продължаване срока по временно вносна декларация № 851/1275, отъ 26 януари 1939 г., на Бургаската митница, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристигваме къмъ точка трета отъ дневния редъ:

**Одобрение на предложението за разрешаване износа на нѣкои стоки.**

Които приематъ да се прочете само решението, безъ мотивите, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да го прочете.

**Секретарь Димитъръ Караджовъ:** (Чете)

#### „ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за разрешаване износа на нѣкои стоки.

Одобрява се следното:

1. Да се разреши на Търговско акционерно дружество „Бамай“ — София, да изнесе обратно за Германия 8 каси електрохладилници съ брутно тегло 2347 кгр.

2. Да се разреши на фирмата Сам. Патакъ — София, да изнесе за Швеция 1.000 кгр. обикновена непрана вълна срещу вносъ на вълнени филцове на машини за книжна индустрия.

3. Да се разреши на Българско акционерно дружество „Гранитоидъ“ — София, да изнесе за Унгария 1.600 кгр. слово за преработване въ оловни площи за акумулаторни батерии.

4. Да се разреши на електрическа централа „Вѫча“ — гр. Пловдивъ, да се изнесе за Унгария 70 кгр. олово за преработване въ оловни площи за акумулаторни батерии.

5. Да се разреши на Електрическа централа „Вѫча“ — гр. Пловдивъ, да изнесе за Германия около 630 кгр. старъ бакъръ за производство на 200 метра кабель.“

(Ето текстът на мотивите къмъ предложението:

#### МОТИВИ

къмъ проекторешението за разрешаване износа на нѣкои стоки.

Г-да народни представители! 1. Въ съгласие съ решението на комисията за външната търговия, Дирекцията на външната търговия моли съ писмото си № 2134, отъ 10 януари 1941 г., да се разреши на Търговско акционерно дружество „Бамай“, въ София, да изнесе обратно за Германия 8 каси електрохладилници съ брутно тегло 2.347 кгр.

2. Съ писмо № 4032, отъ 13 януари 1941 г., Дирекцията на външната търговия моли да се направятъ постъпки за разрешаване на фирмата Сам. Патакъ — София, да изнесе за Швеция 1.000 кгр. обикновена непрана вълна, срещу вносъ на вълнени филцове на машини за книжна индустрия.

3. Съ писмо № 3506/6021, отъ 13 януари 1941 г., Дирекцията на външната търговия моли да се разреши на Българско акционерно дружество „Гранитоидъ“ — София, да изнесе за Унгария 1.600 кгр. олово, което ще се преработви въ оловни площи за акумулаторни батерии.

4. Съ сѫщото писмо казаната дирекция моли да се разреши на електрическата централа „Вѫча“ — гр. Пловдивъ, да изнесе за Унгария 70 кгр. олово, за преработване въ оловни площи за акумулаторни батерии.

5. Съ писмата си № № 3506/7058, отъ 30 декември 1940 г., и 3506/7058, отъ 14 януари 1941 г., Дирекцията на външната търговия моли да се разреши на Електрическа централа „Вѫча“ — гр. Пловдивъ, да изнесе за Германия около 630 кгр. старъ бакъръ за производство на 200 метра кабель.

Това като излагамъ моля ви, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целта решение.

Гр. София, януари 1941 г.

Министъръ на финансите: Д. Божиловъ

**Председател Никола Логофетовъ:** Които приематъ проекторешението за разрешаване износа на нѣкои стоки, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристигваме къмъ точка четвърта отъ дневния редъ:

**Докладъ на бюджетарната комисия по бюджетопроекта за разходите презъ 1941 бюджетна година на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните — продължение на разискванията.**

Има думата народниятъ представител г-нъ Димитъръ Захариевъ.

**Димитъръ Захариевъ:** (Отъ трибуната) Г-да народни представители! При разглеждане на бюджетопроекта на телеграфопощенското ведомство за 1940 г. азъ имахъ възможност да ви запозная съ развитието на това ведомство, и то съ подробни цифрови данни, като се спрѣхъ тогава и върху характера и значението му. Поради краткото време и за да не повтарямъ вече казаното отъ преж-

деговорившият оратори, сега ще се огранича само въ рамките на едни общи бележки върху сложения за разглеждане бюджетопроектъ за 1941 г.

Правът бъше единъ отъ колегитъ ни, който преди нѣколко дни охарактеризира повечето отъ бюджетопроектъ като бюрократически. Почти всички оратори във връзка съ разглеждането общо на бюджета на държавата за 1941 г. се спрѣха и на въпроса за така наречената бюрократия и на борбата съ нея. Дълженъ съмъ да констатирамъ, че въ борбата си срещу тази бюрокрация почитащото правителство не проявява нуждния куражъ. Проявленията на тази бюрокрация следватъ и сега въ много стъпви представените ни бюджетопроекти за разглеждане и приемане.

Бюджетопроектът на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните въ това отношение не прави изключение. Прави впечатление, че се създаватъ нови и нови длъжности, безъ съ това да се постига нѣкакво улеснение и облекчение въ изпълнителните служби, кѫдето персоналът членомъга при изнурителни условия и низки заплати.

И миналата сесия всички оратори обрисуваха съ хубави думи положението на персонала и негови нужди, дадоха се дори декларации, че ще се действува за подобре на това положение.

Бюджетопроектът е предъ настъ и азъ не виждамъ въ него подобие заплатитъ на телеграфопощенските работници. Като изключимъ временното процентно увеличение и добавъчното възнаграждение, което се дава на всички държавни служители по силата на закона за бюджета на държавата, основните заплати си оставатъ същите за грамадната част отъ тия служители, каквито сѫ били досега. Сѫщо така и размѣрътъ на повишището за шестъ прослужени години, въ сравнение съ повишищията въ другитъ ведомства, е по-малъкъ. И миналата година се изнесоха данни и сведения за неимовѣрно разрастналитъ се служби и количество работи, а и сега се констатира усилениятъ темпъ въ тѣхното развитие. Какво се прави, за да се поеме тази нараствала работа отъ повече работници — нисши служители, върху които асълж лежи и се изнася този увеличенъ товаръ?

Отъ проекта се вижда едно увеличение на персонала съ 712 души. Но, г-да народни представители, отъ тѣзи 712 души 349 човѣка се погльшатъ отъ служби въ Лодричка районтъ; друга частъ — отъ новооткрити станции въ старитъ предѣли, а трета частъ — не малка — сѫ предвидени нови начальнически и рѣководни служби. Съ по-правки и допълненията, които бюджетарната комисия прави, се отива крачка напредъ, но нерешително и недостатъчно. Броятъ на телеграфисти, телефонисти и телефоноисти, за които се казаха много думи и които се оплачаха отъ нѣкоги колеги за тѣхните трудови условия, си остава сѫщиятъ.

Характерно, значи, е следното: създаване начальнически длъжности, нови отдѣления и бюра, ползата отъ които остава съмнителна.

Една несъобразност, която ми прави впечатление, сѫ предвидените на много място различни и то съ голѣма разлика въ основната заплата възнаграждения на специалисти отъ една и сѫща категория: напримѣръ, на едно място началникъ-електроинженеръ съ 7.730 л., а на друго място, тоже началникъ електроинженеръ, съ 4.630 л. основна заплата.

Изѣщо, по отношение на заплатитъ моето скромно мнение е, че при сегашния тежъкъ и скъпъ животъ не бива да бѫдатъ по-малки отъ 80 л. налини, или 2.400 л. месечно, ако искаме да имаме добре нахранени, болди и добросъѣстни телеграфопощенски служители. А затлати въ размѣръ на 800 л. месечно не трѣбва да фигуриратъ въ никой бюджетъ на днешно време.

Г-да народни представители! Ценейки вашето скажо време и, за да не вземамъ думата отдельно по нѣкои параграфи, азъ искамъ да отбележа, че въ връзка съ поскѫпването на материалитъ, поскѫпването на живота, разестването на службите и увеличаване на нашиата работи, низкиятъ надниши, недостатъчното число на щатните служители, поради поскѫпването на фуража, поради честитъ и продължителни боледувания на служителитъ — за наемане хигиенични помѣщенія, за доброто имъ отопление и мебелировка за човане възможност за използване на лѣтовищи и лѣчебни станции на повече телеграфопощенски служители, за ползване съ лѣкарства членовете на семействата имъ и пр. е необходимо да бѫдатъ увеличени представените кретиги по параграфи 9, пунктове в и г, 11, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 22, 68, 70 и 71.

Г-да народни представители! Трудолюбивите телеграфопощенски служители съ право и основание очакватъ отъ настъ да вникнемъ въ тѣхните нужди, да сторимъ мак-

симумъ отъ сноса, което е абсолютно необходимо, и да заличимъ неправдите спрямо тѣхъ.

Не се нуждаятъ тѣзи работници отъ хвалби и обещания. Погребни сѫ действителни грижи. Моля да ги проявимъ.

**Председател Никола Логофетовъ:** Има думата народни представител г-нъ Петъръ Савовъ.

**Петъръ Савовъ:** (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Като синъ на бившъ телеграфопощенецъ отъ освобождението на България, самъ бившъ телеграфопощенецъ, вземъмъ думата по бюджетопроекта на пощите, телеграфите и телефоните, за да подчертая една друга страна на ведомството, незасегната отъ никого отъ преждеговоривши, която представлява не малъкъ интересъ да се упомене, да се подчертая по поводъ дебатъ по този бюджетопроектъ.

Бюджетопроектът сочи, преди всичко непрекъснатъ въходъ на телеграфопощенската и телефонна служба. Онова, което бѣше преди 20-25 години, остава само като споменъ, за да видимъ, въ този низъ на непрекъснатъ въходъ на телеграфопощенското и телефонно дѣло, възхода и на държавата ни, възхода и на България.

Пощите, телеграфите и телефоните, които действително сѫщността на телеграфопощенската организация, и до лъч днешниятъ стоятъ на своето положение, на своята висота, за да покажатъ, че действително въ България се е работило и продължава да се работи, че на този ресортъ отъ първостепенно значение се гледа съ всичката сериозност.

Г-да народни представители! Онова, което се хвърля на очи въ този бюджетопроектъ, е сѫщо така и грижата на държавата да привърже до максимумъ телеграфопощенския и телефоненъ персоналъ къмъ себе си и да подчертая тенденцията въ управлението на държавата въ днешните дни — че всички служители, които формално по службата и на ведомостъ сѫ на работа и въ служба на държавата, иматъ първото задължение да бѫдатъ рѣчи служители и привързани граждани къмъ държавата. Не мога да съглася съ преждеговоривши, който счита, че телеграфопощенскиятъ и телефоненъ персоналъ е изоставенъ, е вънътъ отъ грижите на държавата. Бѣше време, г-да, когато телеграфопощенското съсловие се организираше въ лава, голѣми съюза, които враждуваха до крайна степень, враждуваха, обаче, не толкова за хала на пощенци и телеграфисти, колкото за карьеристичните потъвъждания на първите и волаечитъ на тѣхните организации: единъ — за да облагодетелствуватъ своя антуражъ, а другъ бѣха тръгвали по пътя на миражитъ, за да си служатъ съ пощенските и телеграфни чиновници, които изпълняватъ важни функции на държавата, за свойте до голѣма степенъ противодържавни тенденции и домогвания.

Днесъ, когато разискваме бюджетопроекта на пощите, телеграфите и телефоните, трѣбва да отбележимъ, че телеграфопощенското съсловие се е отъвръсило достатъчно много отъ тия миражи, отъ тия домогвания и аспирации на кариеристи и се е отдало всецѣло въ служба на държавата, чувствуващи, че тази държава е и негова държава. Тази констатация е рапортъ. Ние трѣбва да я напомнимъ, за да поощримъ пощенци, телеграфисти и телефонисти. Ние ги считаме като стопоници на фронта на държавата, като истински служители и вѣрни, дисциплинирани добри въ администраторането на държавата и, следователно, иначе Парламентъ и правителство, глътаме съ чуждните грижи къмъ тия рѣчи на служба на държавата.

Г-да народни представители! Въ бюджетопроекта се подчертава сѫщо така една тенденция къмъ увеличение на персонала по всички и многообразни служби, които сочатъ преди всичко на увеличението и усложнението на самата дейността на пощите, телеграфите и телефоните. Ние не можемъ, следователно, по тия разрастнали нужди на пощите, телеграфите и телефоните да не увеличимъ съответно и персонала. И когато ние увеличаваме съответно персонала, то се знае, че трѣбва да се увеличи съответно и рѣководниятъ персоналъ.

Г-да народни представители! Днесъ ние, за честта на пощенци, телеграфисти и телефонисти, трѣбва да отбележимъ, че и рѣководниятъ персоналъ е на своето място, че и той бли не само върху своятъ непосредствени функции, като начальници на служителитъ, но сѫщевременно контролира дейността и проявленията на своятъ подвластомъстъ. Ние ще го търсимъ и отстраняваме, ако го има въ пощите и телеграфите. Онова, което трѣбва да констатирамъ, е, че повечето отъ рѣководителитъ сѫ проникнати отъ съзнанието, че иматъ да изпълняватъ и една обществена функция.

Тя се изразява въ това да съдействуват на министра на желъзниците, да съдействуват и на всички отговорни фактори въ страната за запазване единството и цѣлостта на персонала и за професионалното му просвѣщаване до степен, щото той да гледа на държавата като на своя собствена държава.

Ние, г-да народни представители, дължимъ да констатираме още, че тъй наречените центробѣжни или, по-точно казано, антидържавни настроения, каквито ги имаше въ миналото по много причини, за които говорихъ преди малко, днес до голъма степен сѫ изчезнали. И азъ си позволявамъ отъ тази висока трибуна да заявя — и Парламентъ ще се съгласи съ менъ — че всички чиновници и служани по пощите сѫ проникнати отъ съзнанието, че сѫ сторници на фронта на новата държава и че тѣ сѫ ратници въ служба на тази държава. И Парламентъ има грижата за тѣхъ. Следователно, тѣ тръбва да знайтъ, че на тѣхъ гледамъ като на истински наши сътрудници и съоръжени за администрирането на държавата.

Г-да народни представители! Има действително едно отношение и на публиката къмъ служителите въ това ведомство, на което искамъ да обърна вашето внимание. Къмъ тия хора, които сѫ отрупани съ ежедневно администрации, съ ежедневната съобщителна дейност на пощите, телеграфите и телефоните, има едно отношение на публиката много различно отъ отношенията ѝ къмъ чиновниците, напримѣръ, по банковите гишета. Ние чакаме търпеливо предъ банковите гишета г-на чиновника на частната или държавна банка да си свърши работата, но когато отидемъ на гишето на пощите, телеграфите или телефоните, стнасяме се къмъ персонала като къмъ второ качество персоналъ. И малкото чакане на гишето ни хвърля въ раздразнение, почваме да нервничимъ и се сърдимъ, защо веднага не ни се свърши работата. Азъ си позволявамъ да препоръчамъ, щото къмъ тия труженки на главните функции на съобщенията обществото да има по-човѣшко отношение, по-голѣмо респектъ, по-голѣмо уважение.

Г-да народни представители! Пощенци и телеграфисти живѣятъ съ съзнанието, че това, което получаватъ днесъ, е максимумъ възможното, което държавата може да имъ даде. Нека никой да не си въобразява, че въпрѣки важната служба, която изпълняватъ пощеници, телеграфисти и телефонисти, държавата се отнася съ пренебрежение къмъ тѣхъ и не имъ дава максималното. Тѣзи господи, които се отнасятъ съ недоволство къмъ телеграфофо-щенци, тръбва да иматъ съзнанието, че, билки възнатъръдени сравнително слабо, тия хора заслужаватъ да бѫдатъ третирани съ по-голѣмо уважение, съ по-голѣмъ респектъ отъ публиката.

Г-да! Онова, на което искамъ да обърна вниманието на г-на министра на пощите, това сѫ хигиеничните условия, здравните условия, при които живѣятъ и сѫблюдяватъ служителите по телеграфопощенското ведомство. Така наречените телефонни постове, така наречените пощенски станции въ малките села нѣматъ минималните условия за съхраняване дори инвентара на пощите, телеграфите и телефоните. Нека да се обясне голѣмо внимание било отъ министра, било отъ респективните началници, че въ много селски станции е застрашено имуществото на пощите и телеграфите.

Искамъ да ви посоча единъ случай. Въ моята колегия, въ с. Горски-изворъ, пощенскиятъ началникъ получи за плаща пенсия около 500 и нѣколко хиляди лева, които постави въ касата. На втория ден следъ получаването на тая сума се отвориха трите врати на пощенската станция въ Горски-изворъ и 550.000 л. бѣха откраднати отъ тая станция. Азъ се случихъ тогава на съборение въ селото и за себе си направихъ анкета и заключихъ следното: пощенската станция въ с. Горски-изворъ се помѣщава въ една полубарака. Пощенската станция има единъ началникъ и двама души персоналъ, но помѣщението е таково, че и при най-малкото натискане, при най-обикновеното бутване на трите му врати може спокойно да се влѣзе при писалищната маса на началника и да се надникне въ касата, защото се оказа, че и самата каса не е достатъчно стабилна. Това е едно помѣщение, което далече не представлява минимумъ отъ необходимите условия за охрана на телеграфопощенския инвентаръ и на ценностите, които се съхраняватъ тамъ.

Въ тая насока, г-да, азъ вървамъ, че и вие ще съобщите много факти за телеграфопощенски и телефонни постове. Такъвъ е и постът на върха Шипка. Тамъ има единъ телефоненъ постъ, който изпълнява извѣрено важна функция. Който е ималъ случай да отиде на Шипка, е видѣлъ, че тамъ телефонниятъ постъ е въ едно съвръшено малко помѣщение, и служителътъ семеенъ човѣкъ,

е поставилъ единъ параванъ до апаратъ, за да закрива своя кревать, своето брачно ложе. Тамъ работи, тамъ нощува, тамъ спи, тамъ прекарва своя семеенъ животъ. Нятия дребни наследи работи, г-да, тръбва да се обѣрне по-голѣмо внимание.

Съ всичката сериозностъ къмъ тия проблеми, азъ обръщамъ вниманието на г-на министра да се запознае съ хигиеничните, съ здравословното състояние на помѣщението на телеграфопощенските станции и, следъ като се настъпятъ на подобни факти, да направи нужното.

Г-да народни представители! Мене ми прави впечатление, че сѫ твърде много порасли цифритъ въ бюджета за така наречената здравна служба. Това е единъ активъ на правителството, респективно на г-на министра. Азъ си позволявамъ да го похвали — не защото съмъ членъ на мнозинството, но защото винаги съмъ билъ обективенъ — и публично да призная, че той действително е осъзнанъ необходимостта отъ здравната служба по велѣството на пощите, телеграфите и телефоните. Г-да народни представители! Ние тръбва да поощримъ въ тая посока и правителството, и министра, защото телеграфопощенците живѣятъ при много лоши, нехигиенични условия, които твърде много благоприятствува проплеса на туберкулозата, които твърде благоприятствува за всички други болести. Служителите по ведомството на пощите, телеграфите и телефоните, които твърде много изтощаваха организма си, иматъ нужда отъ почиствни станции и болници. Нека въ тая насока да поощримъ инициативата на г-на министра, защото персоналът има нужда отъ освежаване и укрепване въ сили, за да може той, съвеженъ, полекрепенъ и полесленъ, да продължи своята важна служба на пощенци, телеграфисти и телефонисти.

Г-да народни представители! Радиоразпръскателната служба, така както е представена въ бюджетопроекта, тръбва да подчертая отъ това място, действително е на високата на своето положение и изпълнява своята функции. Нѣма да се спиратъ нѣ подробности, да искамъ нѣкои корекции. Това мога да направя въ частна среща съ г-на министра. Онова, което искамъ да подчертая тукъ, когато се разглежда бюджетопроектъ на ведомството и когато сѫ опредѣлени 10 500.000 л. за радиоразпръсквателна служба, е, че ние тръбва да насочимъ дейността на тая служба главно въ една посока — да бѫде органъ за разпространяване на разбиранията на днешната държава, да бѫде органъ за просвѣщение на народа относно всички мероприятия на правителството, да бѫде действително една трибуна, откъдето да се донася за всичко онова, което става въ държавата. И ако днесъ нѣмамъ тая възможност, поради обективни условия, да отивамъ нѣсторѣдствено да осъществявамъ народъ, това може да направи радиослужбата. Въ това отношение се налагатъ известни корекции, и азъ препоръчвамъ и за вършването по този пунктъ мисълът си: нека да се използува трибуната на радиото, микрофона, за една пропаганда, за разпространение на просвѣтата, за повече привързаност къмъ държавата и повече любовъ къмъ родината, които не е на Ивана и на Драгана, а на цѣлия български народъ. Въ такъвъ случай ние ще можемъ да оправдаемъ тѣзи 10.500.000 л., които се даватъ за радиоразпръсквателната служба.

Г-да народни представители! Отъ нѣкои се прави критика, която по моята провѣрка се оправдава, че и въ радиослужбата се насяща, да не кажа бюрократизъмъ, а наяджилъкъ: ако може да мине така, безъ много работа. Азъ си позволявамъ, на отговорите лица, които възглаждаватъ радиоразпръсквателната служба, да препоръчвамъ въ това отношение да постегнатъ повече персонала и да определятъ една линия на лейтнът на радиоразпръсквателната служба въ насоката, която посочихъ преди малко.

Азъ съмътъ, г-да народни представители, че така, както е бюджетопроектъ, който сочи едно подобрене въ положението на телеграфопощенци, който сочи възхода на службите всички единодушно ще го поддържатъ и гласувамъ съ пожелание, щото въ тая насока въ бюджетопроекта на пощите, телеграфите и телефоните да се направи още по-голѣмо напредъкъ. (Рѣкоплѣсканія)

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Има думата г-нъ министъръ на желѣзниците.

**Министъръ Иванъ Горановъ:** (Отъ трибуната. Посрѣдникъ съ рѣкъ плѣсканія) Г-да народни представители! Презъ изтекъ на 1940 г. българските пощи имаше да се спрavitъ съ две увеличенъ трафикъ. Ако вземемъ за мѣрило постъпленията отъ пощите — и могатъ да се взематъ за мѣрило, защото таксите бѣха еднакви презъ 1939 и 1940 г. — ще видимъ, че увеличението на трафика

е близу 19%. През 1940 г. съм постъпили всичко приходи по пощенското ведомство 443 miliona лева спрещу 376 miliona лева през 1939 г. Сравнително най-голъмо е увеличението от радиослужбата — 42%. След това следва увеличението на постъпленията от телеграфни такси — съм около 40%, постъпленията от пощенски марки — съм около 19% и т. н.

Постъпленията през миналата година не съм само по-голъми спрямо 1939 г., но съм по-голъми и спрямо предвиданията за 1940 г. Докато във миналия бюджет се предвиждаше, че ще постъпят 400 miliona лева от пощите, фактически постъпиха около 11% повече. Съм това голъмо увеличение на трафика българските пощи можеха добре да се справят, въпреки материалните несгоди, при които работеха. Преди всичко тъм имаха да се справят съм това увеличение при почти същия персонал. Съм бюджета от 1940 г. се предвидиха наистина 350 нови служби, които при голъмия персонал от 6.460 души представляваха едно увеличение само от 5%. Пощенското ведомство имаше да се справи и съм увеличения трафикът специално във исканите околии във връзка съм нуждите на народната ни отбрана.

Разширението на войната увеличи и транзитния трафикът. Но най-трудната задача, съм която имаха да се справят пощите, бъл организирането на пощенските съобщения в Южна Добруджа и свързването и съм старата територия на царството. Българските телеграфопощеници се справиха съм достоинство съм тази задача. Съм редко усърдие тъм построиха връзките до старата граница още преди влизането на войските и можаха веднага да продължат работата си заедно съм влизането на нашата армия. (Ръкоплясване) Това даде възможност да се предаде по радиото незапомненото че въвторга си посръщане на българските войски във Добруджа и да се направи съм достояние на целия народъ.

През изтеклата година имаха да се отбележат пощите при извънредно затруднени материали условия. Ограничението на войната във Европа върху стопанското се почувствува твърде тежко от материалината служба на пощите. Преди всичко липсата на метали, от които се произвежда единът от главните реквизити на пощите — телеграфната и телефонната жица — и липсата на каучукът направи доставката на тъзи материали твърде трудна. Много от обявените търгове и спазарявания за доставката на разни материали не се състояха по неявяване на конкуренти. Само една част от необхолимите материали можа да се достави и то при повишени цени. Това се отрази много твърдо посторката на нови телефонни или телеграфни линии, главно между селата. Въпреки това, можаха да се построят през годината 26 нови междуградски телефонни вериги на общо дължина 556 км, от които 4 медни вериги съм дължина 119 км. и 22 железнини съм дължина 437 км. От тъхъ 411 км. съм покачени на съществуващи вече стълбове, а за 145 км. съм построени нови стълбови линии.

Във селата можаха да се открият 68 телефонни поста, за които съм изтеглени 353 км. двупроводни телефонни вериги и 29 едно проводни.

Общо взето, междуградската телефонна мрежа можа да се увеличи през 1940 г., вънът от намръщите във Добруджа линии, съм 365 км. нови стълбови линии и съм 938 км. нови телефонни вериги. Нуждите, обаче, осъбено за междуселски телефонни вериги, съм голъми и затова се прави всичко възможно за снабдяването съм жица и кабел.

Требва да отбележа, че за поддържането на станции съм тъм телеграфни и телефонни прибори, както и съм откриването на нови телефонни постове, спомогна значително телеграфната и телефонната фабрика при Главната дирекция на пощите. През изтеклата година тя е изработила около 2.400 телефонни апарати, 277 нови телефонни нумератори и други принадлежности; съм така е ремонтирана и поправена около 2.200 телефонни апарати и 150 телефонни нумератори.

Както споменаха във началото, твърде много се е увеличил телеграфният трафикът през изтеклата година. Вътрешната телеграфна служба биде разширена, като се въведе във много телефонопощенски постове, във които досега не бъл въведена, както и във исканите от новооткрити телефонопощенски постове. За да се обслужи този трафикът, използваха се телефонни вериги за телеграфиране. Сега предстои набавянето на нови модерни телеграфни уредби, като далекопиращи машини и други, които значително ще подобрят телеграфната служба, която досега действува съм обикновени морзови и хюгови апарати.

Осъбено се е усилилъ международният телеграфен трафикът. Службата тръбаше да работи денонично, за да се справи съм нещо. Главната причина за това е прекъсването на много международни съобщителни линии поради войната и по този начин България стана голяма страна за транзитния телеграфен трафикът.

Тъзи причини, както и необходимостта да се улеснятъ съседските пощенски и телеграфни връзки, доведоха до сключването на телеграфопощенската конвенция съм Югославия. Съм тази конвенция, освенъ улесненията и намалението във исканите такси за писма и телеграми между двете страни, се уговори още и създаването на пет нови телеграфни и телефонни връзки за България през Югославия, които ще улеснятъ много телефонните и телеграфните връзки между България и Централна Европа.

Значително увеличение показва и колетната служба, която е превозила 1.500.000 колета спрещу 1.300.000 през 1939 г., както и въздушната поща.

Бюджетът за 1940 г., който вие, г-да пародни представители, приехте и гласувахте миналата година, се отрази благотворно за развитието на пощенското дълво. Преди всичко, предвидените във него допълнително 35 телефонопощенски поста изиграха голъма роля за свързването на нашите села. Тъм се разпределиха предимно във пограничните околии и съм това се услуги не само на населението на тъзи околии, но и се задоволиха държавни нужди. Съм предвидените за строеж кредити можаха да бъдат започнати 11 сгради за телеграфопощенски станции и да бъде продълженъ и довършенъ строежът на започнати отъ предшествуващата година сгради. На този строежъ министерството отдава голъмо значение. Съм него не само се задоволяватъ нуждите отъ удобни за публиката и за службата здания, но и се създава работа и поминъкъ във страната.

Бюджетът за 1941 г., който поднасямъ на ваше одобрение, се внася съм едно увеличение отъ около 53 miliona лева. Миналогодишният бюджет предвижда разходи 271 miliona лева, а настоящият предвижда 325 miliona лева. Това увеличение е продиктувано, на първо място, поради увеличението на територията на царството и, на второ място, поради увеличението на пощенския трафикът, който тръбва да се обслужи. Поради увеличението на службата, стана нужда отъ една реорганизация във ведомството, която е изразена във обяснителната таблица къмъ бюджета. Образуватъ се 4 отдѣла и 2 отдѣления, а съществуващата досега длъжност поддиректоръ се премахва и замѣства съм административенъ инспекторът. Общото число на служителите при пощите се увеличава по същите причини отъ 6.460 на 7.172 души, т. е. съм около 10%.

Във веществените разходи кредитите съм увеличени главно съм огледъ на посъждането на материали, които се внасятъ отъ чужбина. Министерството ще направи всичко, зависещо отъ него, за да бъдат доставени необходимите за функционирането на службата материали, въпреки голъмите трудности, причинени отъ разстройството на свѣтовното стопанство и свѣтовните съобщителни пътища по ради войната.

Съм бюджета се полагатъ нови грижи за персонала. Помогръватъ се социални условия на работата и животът му. Независимо отъ това се взематъ мерки за стабилизиране службата и правилно уреждане на реда за авансирането.

Особени грижи ще се положатъ за телефонната служба. Нуждите отъ градски телефони ежегодно растатъ. Ръвдените преди исканите години автоматични централи, поради голъмите си удобства, привличатъ много повече абонати, отколкото се очакваше първоначално. Така, напримеръ, построени съм преди две и три години три автоматични централи във София, съм които се очакваше да се задоволятъ нуждите на София за по-дълго време, съм почти запълнени. Съм така запълнени и автоматичните централи във Варна и Габрово.

Задоволяването на тъзи нужди през изтеклата година е могло да стане само във ограничено размѣръ, поради поменатите трудности. Въпреки това, съм могли да бъдатъ дадени на нови абонати през годината около 4.000 нови телефонни поста.

За разрешението на въпроса за нуждата отъ телефони ще спомогне много кредитната сдѣлка, която вис одобрихте. Следъ гласуването на закона за 400-милионния кредитъ се пристъпи къмъ изработване на твърде сложни поемни условия и през августъ тази година тъм можаха да бъдатъ направени достояния на фирмите, които се интересуватъ отъ тъхъ. Оферти съм постъпиха през октомври и ноември миналата година. Веднага заочна просуничането. Поради голъмото число на разните

видове апарати и материали, които се оферираха, и особено изчислението на изгодността на цените, проучванията отнема много време. Взети съм мърки, щото вън най-кратко време, въроятно още тъзи дни, да се приключи проучването им и да може да се вземе решение относно възлагането на доставките. Финансирането на тъзи доставки се уреди съгласувания отъ въсъ законъ за разрешение да се поемат задължения за доставки отъ разни министерства и дирекции въ размъръ на 2.127.000.000 л., платими въ повече отъ три бюджетни години, гласуващ на 18 ноември миналата година.

Министерството ще продължава и презъ настоящата година да работи за разширението и подобренето на радиоразпръскването. Особена гръжа се полага за снабдяването на радио-представителите съ нуждите запасни части за редовното поддържане на предаването. Значението, което радиопредаването добива за културния, политическия и стопанския живот на страната изисква все по-голями грижи за развитието му. Радиото става все повече и повече необходимост на по-голямата част отъ народа. То е органъ за най-бърза и най-точна информация и кориди това вече се използва за най-бързото предаване на нареддания. Благодарение на радиото може да се организира застъпването на Южна Добруджа и прибирането на храните, въпръшки липсата на телефонна мрежа и други съобщителни сърдъства вън тази област. Както е известно, всички общини вън Южна Добруджа биха снабдени съ радиоприемници и всъка вечер предавана на наредданията, които им се даваха по застъпването и вън другите области на управлението. И за преселването на българите отъ Северна Добруджа радиото изигра твърде важна роля. По него се предаваха всички нареддания, които тръбаша да знаят преселниците преди тръгването им отъ Северна Добруджа.

При това българската радиослужба работи съ много по-малко разходи отъ почти всички други страни. При общите разходи отъ 12.000.000 л., отъ които 6.000.000 л. съ за електрическа енергия и за електрически материали, радиото е донесло миналата година единъ приходъ на фиска отъ 29.000.000 л. Съзнавайки голямото си значение, радиослужбата и за вън бъдеще ще продължава да бъде крепител на духовното единство на българския народъ.

Като по-важно законодателно мъроприятие, министерството е пристъпило къмъ изработване на новъ законъ за пощите, тъй като сега действуващия е създаденъ преди нѣколко десетилѣтия и нуждите на живота и на предъкът на техниката съмъ го надминалъ.

При разглеждането на бюджетопроекта вън бюджетарната комисия се предвиди заловяването на още нѣкои нужди отъ телеграфопощенски постове и V-степенни телеграфопощенски станции. Комисията прие създъването на още 20 телефонопощенски постове, 17 V-степенни станции и нѣкои допълнителни пощенски длъжности, които ще ви бѫдатъ докладвани. Съ тѣхъ ще бѫдатъ заловолени нуждите отъ телефонни и пощенски връзки главно на българското село, гдето тъзи връзки ставатъ все повече належаща необходимост.

Благодаря на господата народни представители, които вън комисията указаха на мѣстни нужди отъ такива връзки.

Моля ви, г-да народни представители, да приемете бюджета така, както ще ви бѫде докладванъ отъ г-на докладчика. Съ приемането му ние ще заловимъ нуждите на страната отъ добри съобщителни връзки и ще направимъ всичко зависещо отъ насъ за напредъкъ на българското пощенско дѣло. (Продължителни рѣкоплѣскания. „Браво“! Г-нъ министърътъ отъ мѣстото си на министерската маса благодари съ поклонъ)

**Председатель Никола Логофетовъ:** Разискванията по бюджетопроекта на пощите, телеграфите и телефоните съмъ приключени.

Моля г-на докладчика да докладва бюджетопроекта параграфъ по параграфъ.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

**„Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните. Глава I.**

§ 1. Заплата на личния съставъ на Главната дирекция (Вижъ обяснителната таблица) . . . . .	196.855.000 л.
Безотчетни . . . . .	2.000.000
Дневно възнаграждение на допълнителния . . . . .	1.000.000 „
времененъ персоналъ . . . . .	199.855.000 л.“

Кредитът за заплати на личния съставъ на Главната дирекция отъ 196.855.000 л. се увеличава на 200.295.000 л. и общият кредитъ отъ 199.855.000 л. се увеличава на 203.295.000 л.

Вън обяснителната таблица къмъ § 1, на стр. 13, въ „а) Служба пощите съставъ“, 1 старши телеграфопощенски чиновникъ по класирането става 2 старши телеграфопощенски чиновници по класирането и общият кредитъ отъ 34.080 л. се увеличава на 68.160 л.

На същата страница въ „б) Здравна служба и социални грижи“ заплатата на 1 началникъ лѣкаръ отъ 4.550 л. се увеличава на 4.630 л. месечно, годишната — на 55.560 л. и общият кредитъ — на 55.560 л.

На същата страница, въ „а) Служба материално домакинство“ месечната заплата на 3 огњари за парното отопление отъ 1.380 л. се увеличава на 1.560 л., годишната — на 18.720 л. и общият кредитъ — на 56.160 л.

На стр. 20, месечната заплата на 1 огњарь отъ 1.380 л. се увеличава на 1.560 л., годишната — на 18.720 л. и общият кредитъ — на 18.720 л.

На стр. 21, въ „1) Студио—София“ заплатата на 1 огњарь отъ 1.380 л. се увеличава на 1.560 л., годишната — на 18.720 л. и общият кредитъ — на 18.720 л.

На стр. 25, въ „12. Срѣдецъ (Бургаско)“, 1 телефонистъ става 2 телефонисти и общият кредитъ отъ 20.760 л. се увеличава на 41.520.

На стр. 27, следъ „34. Керменъ гара (Сливенско)“ се прибавя „Крушово (Карнобатско).“

1 начальникъ . . . . .	2.180	26.160	26.160 л.
1 раздавачъ . . . . .	1.250	15.000	15.000 „
2			41.160 л.“

На стр. 28, следъ „50. Сунгуларе (Карнобатско)“ се прибавя „Ракево (Врачанско).“

1 начальникъ . . . . .	2.180	26.160	26.160 л.
1 раздавачъ . . . . .	1.250	15.000	15.000 „
2			41.160 л.“

На стр. 31, въ „6. Нови-Пазаръ“, 1 телеграфопощенски чиновникъ или телеграфистъ става 2 телеграфопощенски чиновници или телеграфисти и общият кредитъ отъ 26.160 л. се увеличава на 52.320 л.; 1 пощальонъ за подвижните пощенски станции въ влаковете става 2 пощальона за същите станции и общият кредитъ отъ 20.760 л. се увеличава на 41.520 л.; 2 телефонисти ставатъ 3 телефонисти и общият кредитъ отъ 41.520 л. се увеличава на 62.280 л.; 5 междуселски куриери се намаляватъ на 3 и общият кредитъ отъ 75.000 л. се намалява на 45.000 л.

На стр. 34, следъ „43. Смѣдово (Преславско)“, се прибавя „Старо-Орѣхово (Варненско).“

1 начальникъ . . . . .	2.180	26.160	26.160 л.
1 раздавачъ . . . . .	1.250	15.000	15.000 „
2			41.160 л.“

На стр. 37, въ „13. Александрово гара (Бѣлоградчишко)“, се прибавя 1 междуселски куриеръ съ месечна заплата 1.250 л., годишна — 15.000 л. и общъ кредитъ — 15.000 л.

На стр. 39, следъ „42. Долна Гюйница (Ломско)“, се прибавя „Долно Цѣровене (Ломско).“

1 начальникъ . . . . .	2.180	26.160	26.160 л.
1 раздавачъ . . . . .	1.250	15.000	15.000 „
2			41.160 л.“

На стр. 40, най-долу, следъ „60. Малорадъ (Орѣховско)“, се прибавя „Макрешъ (Кулско).“

1 начальникъ . . . . .	2.180	26.160	26.160 л.
1 раздавачъ . . . . .	1.250	15.000	15.000 „
2			41.160 л.“

На стр. 41, следъ „64. Прогорѣлецъ (Ломско)“, се прибавя „Ракево (Врачанско).“

1 начальникъ . . . . .	2.180	26.160	26.160 л.
1 раздавачъ . . . . .	1.250	15.000	15.000 „
2			41.160 л.“

На стр. 43, въ „4. Разлогъ“, се прибавя накрая 1 пощальонъ съ месечна заплата 1.730 л., годишна — 20.760 л. и общъ кредитъ — 20.760 л.

На стр. 51, въ „2. Ловечъ“, 4 телефонисти ставатъ 5 и общият кредитъ отъ 83.040 л. се увеличава на 103.800 л.

На същата страница, въ „4. Луковитъ“, 2 телеграфопощенски чиновници или телеграфисти ставатъ 3 и общият кредитъ отъ 52.320 л. се увеличава на 78.480 л.

Въ „6. Плѣвенъ клонъ № 1“, накрая, се прибавя 1 прислужникъ съ месечна заплата 1.380 л., годишна — 16.560 л. и общъ кредитъ — 16.560 л.

На стр. 52, следъ „15. Брѣстъ (Никополско)“, се прибавя „Брѣстовецъ (Плѣвенско).“

1 начальникъ . . . . .	2.180	26.160	26.160 л.
1 раздавачъ . . . . .	1.250	15.000	15.000 „
2			41.160 л.“

**Председател Никола Логофетовъ:** Г-да народни представители! По § 1, къмъ обяснителната таблица на стр. 53, е постъпило писмено предложение отъ народния представител г-нъ Стефанъ Керкенезовъ, следъ „21. Българи (Луковитско)“ да се прибави станция въ „Велчево (Троянско).  
 1 начальникъ . . . . . 2.180 26.160 26.160 л.  
 1 раздавачъ . . . . . 1.250 15.000 15.000 „  
 2 . . . . . 41.160 л.“

Г-нъ министърът на финансите е съгласенъ съ гова предложение.

Които приематъ предложението на народния представител г-нъ Стефанъ Керкенезовъ, да се открие нова станция въ с. Велчево (Троянско), моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събрането приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** На стр. 54, следъ „Крушовица (Плевенско), се прибавя „Крумовци (Никополско).

1 начальникъ . . . . . 2.180 26.160 26.160 л.  
 1 раздавачъ . . . . . 1.250 15.000 15.000 „  
 2 . . . . . 41.160 л.“

На стр. 55, въ „59. Николаево (Плевенско), вместо единъ раздавачъ, се предвижда двама.

На същата страница, следъ „62. Обнова (Плевенско), се прибавя „Одърне (Плевенско).

1 начальникъ . . . . . 2.180 26.160 26.160 л.  
 1 раздавачъ . . . . . 1.250 15.000 15.000 „  
 2 . . . . . 41.160 л.“

На стр. 56, въ „67. Пордимъ (Плевенско); междуселските куриери отъ двамаставатъ трима.

На същата страница 56, въ „79. Български изворъ (Търновско“, се предвижда 1 телефонистъ съ 1.730 л. месечна заплата.

На стр. 53, въ „e) Домакинска и канцеларска служба“, заплатата на огњарите отъ 1.380 л. се увеличава на 1.560 л. месечно.

На същата страница, въ „Третостепенни станции, 3. Асеновградъ“, телефонистът отъ 4 се увеличава на 5, раздавачътъ отъ 4 се увеличава на 5, а разпределителятъ отъ 2 се намалява на 1.

На стр. 59, въ „10. Панагюрище“, телеграфопощенските чиновници или телеграфисти съ 2 се увеличаватъ на 3.

На стр. 60, следъ „23. Бачково“, се предвижда нова станция „Бъга (Пещерско)“, съ следните длъжности: 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

На стр. 65, въ „84. Цалапица (Пловдивско)“, се предвижда 1 телефонистъ съ 1.730 л. месечна заплата.

На стр. 66, въ „e) Домакинска и канцеларска служба“, заплатата на огњаря за парното отопление отъ 1.380 л. се увеличава на 1.560 л. месечно.

На стр. 67, въ „6. Кубратъ (Балбунаръ)“, раздавачътъ отъ 1 се увеличава на 2.

На стр. 72, въ „2. Централна радиотелеграфна станция“, заплатата на начальника отъ 4.630 л. се увеличава на 4.940 л. месечно.

На стр. 76, въ „г) Канцелария, домакинство и архива“, заплатата на огњаря отъ 1.350 л. се увеличава на 1.560 л. месечно.

На стр. 81, въ „6. Телеграфопощенска станция при Двореца“, се предвижда нова длъжност „1. ст. техникъ“ съ 2.140 л. месечна заплата.

На стр. 82, въ „8. Кюстендилъ. б) Телеграфна, телефонна и радиослужба“, телеграфопощенските чиновници морзисти отъ 2 се увеличаватъ на 3.

На стр. 84, въ „25. София клонъ № 5 — Подуяне“, състо 2 телефонисти се предвижда 1 телефонистъ.

На стр. 85, въ „31. София клонъ № 11 — Слатина“, заличава се длъжността телефонистъ.

На същата страница 85, въ „38. София клонъ № 18 — Красно-село“, телефонистът отъ 1 се увеличава на 2.

На стр. 86, въ „43. Трънъ“, се предвижда 1 прислужничъ съ 1.380 л. месечна заплата.

На стр. 89, следъ „84. Кремиковци (Софийско)“, се предвижда нова станция „Курило-гара (Софийско)“ съ следните длъжности: 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

На стр. 90, следъ „98. Радославово (Пирдопско)“, се предвижда нова станция „Реброво-гара (Софийско)“ съ следните длъжности: 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

На същата страница, въ „104. София — клонъ № 23 Народно събрание“, телефонистът отъ 1 се увеличава на 3. Предвижда се и 1 раздавачъ на бърза поща съ 1.810 л. месечна заплата.

На стр. 91, въ „108. Трекляно (Кюстендилско)“, междуселските куриери отъ 1 се увеличаватъ на 2.

На стр. 93, въ „2. Хасково. г) Домакинство и канцеларска служба“, прислужникът отъ 1 се увеличава на 2.

На същата страница, въ „3. Казанлъкъ. а) Пощенска служба“, разпределителятъ на входящата и изходящата поща отъ 1 се увеличава на 2; събиращътъ на кореспонденцията на пощенския кутии отъ 1 се увеличава на 2“, като се зачерква думата „мотоциклисти“.

На стр. 94, въ „8. Борисовградъ“, раздавачътъ отъ 2 се увеличава на 3.

На стр. 95, въ „16. Харманлий“, телеграфопощенските чиновници или телеграфисти съ 3 се увеличаватъ на 4, телефонистът отъ 3 се увеличава на 4. Предвижда се и 1 прислужникъ съ 1.380 л. месечна заплата.

На същата страница, следъ „25. Горски изворъ (Хасково)“, се предвижда нова станция „Градецъ (Новозагорско)“ съ следните длъжности: 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

На стр. 97, въ „44. Михайлово-гара (Старозагорско)“, междуселските куриери отъ 2 се увеличаватъ на 3.

На същата страница, въ „97. Павелъ-бания (Казанлъшко)“, предвижда се 1 телефонистъ съ 1.730 л. месечна заплата.

На стр. 101, въ „5. Свищовъ“, раздавачътъ отъ 5 се увеличава на 6.

На същата страница, въ „6. Севлиево“, телеграфопощенските чиновници или телеграфисти отъ 3 се увеличаватъ на 4, раздавачътъ отъ 4 се увеличава на 5.

На стр. 102, въ „23. Виноградъ (Горноорѣховско)“, предвижда се 1 телефонистъ съ 1.730 л. месечна заплата.

На стр. 103, следъ „28. Горна-Росица (Севлиевско)“, предвижда се нова станция „Горско Ново-село (Горноорѣховско)“ съ следните длъжности: 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

На същата страница, въ „37. Златарница (Еленско)“, се предвижда 1 телефонистъ съ 1.730 л. месечна заплата.

На стр. 104, въ „40. Кесарево (Горноорѣховско)“, раздавачътъ отъ 1 се увеличава на 2.

На стр. 105, следъ „60. Самоводене (Търновско)“, се предвижда нова станция „Стрелецъ (Горноорѣховско)“ съ следните длъжности: 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

На същата страница, следъ „64. Столътъ (Севлиевско)“, предвижда се нова станция „Стойкитъ (Севлиевско)“ съ следните длъжности: 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

**Председател Никола Логофетовъ:** Постъпило е писмено предложение по § 1 (стр. 105) отъ народния представител г-нъ Никола Захариевъ, които иска да се открие нова станция въ с. Градище, Търновско, съ 1 начальникъ и 1 раздавачъ, съ което предложение г-нъ министърът на финансите е съгласенъ.

Ще гласувамъ. Които приематъ предложението на народния представител г-нъ Никола Захариевъ да се открие нова станция въ с. Градище (Търновско) съ 1 начальникъ съ 2.180 л. месечна заплата и 1 раздавачъ съ 1.250 л. месечна заплата.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** На стр. 108, въ „8. Техническа служба за Софийския т. т. районъ“, надзорниците въ Своге отъ 2 се намаляватъ на 1, като се предвижда 1 надзорникъ за Бовъ.

На същата страница, въ „10. Техническа служба за Търновския т. т. районъ“, предвижда се 1 надзорникъ за Сухиндолъ, като надзорниците отъ 33 се увеличаватъ на 34.

На стр. 110 телефонистът, завеждащи селските телеграфопощенски постове отъ 120 се увеличава на 140; учениците служещи отъ 45 — на 70; учениците телефонисти отъ 88 на 100; раздавачътъ отъ 20 на 40, като съответно се измѣня и кредитътъ за заплати.

Въ текста „Безотчетни, пътни и дневни и пр.“, следъ „надзорници“ се прибавя думите „както и“.

Общиятъ сборъ на кредитата за заплати ще се измѣни и ще се поправи съ огледъ на станалите измѣнения, следъ съответно изчисление.

**Председател Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 1, заедно съ обяснителната таблица, както е поправена отъ бюджетарната комисия и съ предложенията, които днес приемме за допълнение на същата таблица, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събрането приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„Глава II.

Централно управление.

**A. Лични възнаграждения.**

§ 2. Възнаграждение на лектори (и външни лица) за четене лекции и беседи въ служебни конференции, въ телеграфопощенски курсове и пр. — 20.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 2, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

**„Б. Веществени разходи.**

§ 3. Поддържане на помъщения, малки поправки (ремонти) на зданията и приспособления на същите: чистене, миене и дезинфекция; освѣтление и отопление (дърва, въглища, газови и електрически лампи съ принадлежностите имъ, свъчи, газъ, електрическа енергия за освѣтление, инсталации, парни котли, печки съ принадлежностите и поправката имъ; такси за вода, сметъ, каналь и други — 1.200.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 3, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 4. Мобели и покъщнина (покупка, поправка, поддържане и пренасяне), обзавеждане на телеграфопощенски музей — 50.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 4, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 5. Канцеларски потреби и материали: купуване и поправяне на пишущи машини, пресмѣтаки, литографни и други материали; публикационни разноски, пощенски такси за писма, телеграми и др.; купуване на хартия, мастила и други канцеларски материали за службите и за печатницата; подвързване на библиотечни и служебни книги, канцеларски и счетоводни книги и др. — 350.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 5, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 6. Пътни и дневни пари на командирани по служба длъжностни лица; абонаментни карти и билети по жпънци и трамвай — 400.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 6, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 7. Премии за застраховки предъ Българската земедълска и кооперативна банка на зданията, машините и инвентара — 200.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 7, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 8. Безотчетен фондъ — чл. 38, алинец втора, отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията — 120.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 8, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„Глава III.

**Телеграфопощенски станции и технически служби.**

**A. Лични възнаграждения.**

§ 9. Парични и нагурални добавки къмъ заплатата:

а) километрическо възнаграждение за пътувания персонал при подвижните пощенски станции по жпънци и пътните линии и по Дунава, морета и подвижните селски гишета (вместо пътни и дневни) — 2.000.000 л.

б) формено и работно облъкло (фуражки, обуща, мушиами, престилки и други) по правилникъ, одобренъ отъ Министерския съветъ — 10.000.000 л.;

в) поддържане на облъклото и обущата на раздавачите при софийските, първостепенни, пристанищни и външни индустритални и тютюнопроизводителни градове-станции — 600.000 л.;

г) възнаграждение за извънреденъ и нощенъ трудъ (чл. 66 отъ закона за държавните служители) на телеграфопощенските служители, които работятъ на смъни външ отъ определеното отъ закона и специалните наредби време — 5.000.000 л.“

Размѣрътъ на горните възнаграждения се опредѣлятъ отъ Министерския съветъ по докладъ на министра на жпънци и трамвай — 17.600.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 9, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 10. Пътни и дневни пари на командирани по служба длъжностни лица, абонаментни карти и билети по жпънци и трамвай — 1.500.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 10, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 11. Възнаграждение на временни работници: за поддържане (разширение и подобрене) съществуващи телеграфни и телефонни линии, инсталации и подземни мрежи външ и въ телеграфните, телефонни и радиотелеграфни станции; по постройка на нови линии; за пренасяне, товаране, разтоварване и поправка на разни пощенски и телефонни предмети и материали въ телеграфопощенските станции и телеграфопощенски складъ; за пристояне на пощенски и телефонни карти; за полагане кабели; вносъ 10% върху надниците на работниците, снабдени съ работнически книжки — 9.500.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 11, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 12. Премии и други разходи по застраховките при Българската земедълска и кооперативна банка на зданията, машините и инвентара на телеграфопощенските станции и други — 800.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 12, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 13. Възнаграждение на временни работници въ телеграфопощенската работилница и вносъ 10% за фонда „Обществени осигуровки“ върху надниците на работниците — 800.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 13, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 14. Възнаграждение до 50 л. (за София до 60 л.) дневно на временно наети лица за замѣстници на раздавачи, междуселски куриери, преноносачи, пощалиони, телефонисти, прислужници и чистачки — 1.500.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 14, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 15. Фуражни пари на междуселските куриери и надзорници за издръжане на конетъ, съ които обхождатъ участъците си до 300 л. и на такива, които обхождатъ участъците си съ велосипеди (за издръжката имъ) до 100 л. месечно; чомощи при случай на смърт или осакатяване на конетъ имъ при изпълнение на службата; за храна на кучета-пазачи и други — 2.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 15, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 16. Месечно възнаграждение на довърени лъкари и консултанти за даване медицинска помощ на длъжностни лица по пощите, телеграфите и телефоните и на тъхните семейства, набавяне медикаменти, инструменти, мобели и други за амбулаторията при Главната дирекция — 500.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 16, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 17. Помощи за лъкуване на сегашни и за погребение на починали сегашни и бивши телеграфопощенски служители и на уволнени по болест (членове 70 и 71 отъ закона за държавните служители) — 300.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 17, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 18. Помощ и обезщетение на пострадали телеграфопощенски служители при изпълнение на службата имъ — 20.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 18, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

**,Б. Веществени разходи.**

§ 19. Наемъ на помъщения за телеграфопощенските и телефонни станции и клоновете имъ и на такива за куриерите на подвижните пощенски писалища — 3.700.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 19, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 20. Поддържане на помъщенията: чистене, мнене, дезинфекция, освъртление и отопление на същите (покупка и поправка на газови и електрически лампи съ принадлежности имъ — свещи, газъ, електрическа енергия и други материали, печки, парни котли, отопителни инсталации съ принадлежности имъ; дърва, каменни вълища и др.); такси за вода, сметъ и каналь — 3.800.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 20, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 21. Поправки на държавни здания, въ които се помъщаватъ телеграфопощенски станции и за направа въ същите на неподвижни рафтова, гишета, прозорци, канализация и др.; строежъ на помъщения за телеграфопощенски постове — 1.000.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 21, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 22. Мобели и покъщнина: покупка, поправка, поддържане и пренасяне на мобели и други необходими предмети и материали за обзавеждане на помъщенията (маси, столове, бюра, шкафове, етажерки и др.); оръжие за охраната — 500.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 22, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 23. Канцеларски предмети и материали: покупка и поправка на пиширащи машини и пресмътаки; публикации, покупка на хартия, мастило и други канцеларски потреби и материали; подвързване на библиотечни книги и на канцеларски и счетоводни книги и други подсобни — 1.800.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 23, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 24. Членски вноски на пощенското, телефонно и телеграфно международни бюро въ Бернъ и на българския национарен комитетъ за енергията и за разни книжа и публикации, издадени и получавани отъ тъзи бюро през миналите и настоящата години; разлика въ курса, разноски по превода и други — 160.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 24, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 25. Изплащане на чуждите пощенски и телеграфни администрации транзитни и крайни такси за размънената международна пощенска, телеграфна, телефонна и радиотелефрафна кореспонденция през миналите и настоящата години, разлика въ курса и разноски по преводи; направа и поправка на ръчни коли по пренасяне на пощата — 5.000.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 25, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 26. Пренасяне на пощата по сухопътните трактове подвижните гишета, по парахсдите, по въздуха и съ международните влакове (през миналите и настоящата години), разлика въ курса и разноски по преводи; направа и поправка на ръчни коли по пренасяне на пощата — 12.000.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 26, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 27. Обезщетение за изгубена или ограбена пощенска кореспонденция, пощенски пратки и групове и за изгубено изплатени или за изплатени фалшиви пощенски зачисления (чл. 80 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията) — 85.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 27, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 28. Изплащане стойността на абонираниетъ чрез телеграфопощенските станции и чуждестранни експедиции, вестници и списания през миналите и настоящата години — 10.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 28, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 29. Изплащане на чуждите пощенски администрации припадащи имъ се такси за изплатените въ България съ назначение за странство, международни записи; за изработване на телефонни книжи за София и провинцията съ приложенията имъ, възнаграждение на художници, графици и други специалисти — 100.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 29, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 30. Покупка на книги и списания по специалностите на службите — 50.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 30, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 31. Печатане на разни образци, бланки, ведомости, книги, карти, картотеки, телефонни указатели, закони, правилници и служебни помагала; покупка на печатарска хартия и др. — 2.800.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 31, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 32. Телеграфни стълбове за ремонтъ на телеграфо-телефонни линии и градски мрежи; транспортъ на същите, мита и разлика въ курса — 4.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 32, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 33. Бронзова жица и желъзна поцинкована такава 2, 3 и 4 м. м за удвояване на едночичните съобщения и замъняване на ръждиви и изхабени жични проводници; мита и разлика въ курса — 1.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 33, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 34. Порцеланови изолатори за редовно замъняване на счупени такива и за удвояване — 900.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 34, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 35. Напрѣчици (обикновени и такива за кръстовки) за поправка на тежките централни и страннични телеграфо-телефонни линии — 1.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 35, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 36. Медни маншони, бури за подпори и обтяжки, калчища, калай, солна и сърна киселини и други материали, необходими за поправката на линиите; мита и разлика въ курса — 200.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 36, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 37. Оловни кабели съ гумена изолация за външни инсталации (5, 10 и 20 чифтови); въздушни оловни кабели съ книжна изолация (1, 5, 10, 20, 30 и 40 чифтови) армирани кабели съ книжновъздушна изолация (1, 5, 10, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 160 и 320 чифтови); чугунени и оловни муфи; кабелни глави; жица — двойно изолирана — за външна инсталация; кабели кутии за 10 и 20 чифта; въже чиличене, тухли, пъсъкъ, циментъ, гвоздеи, катранъ, безиръ, боя и други нужни за стабилизиране на градските мрежи и за откриване на нови телефонни постове; мита и разлика въ курса — 1.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 37, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 38. Двойно изолирана жица за вътрешна инсталация; оловни кабели съ памучна изолация за вътрешна инсталация; телефонен шнуръ, предлазители, телефонни тринсформатори, лампички за телефонните нумератори, трансформатори за повиквателен токъ, лестилатори и др., необходими за поддържане на инсталациите и за откриване на нови телефонни постове; разлика въ курса и мита — 400.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 38, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 39. Сурови материали и полуфабрикати за телеграфо-телефонната фабрика по изпълнение възложените по ръчките и поправки за нуждите на телеграфопощенските и телефонни станции уредби; прибори, инструменти, бивачни принадлежности и др. за полско обзавеждане на техническите бригади по поправките на телеграфотелефонните линии — 700.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 39, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 40. Електрическа енергия за двигателна сила на телеграфните и телефонни уредби, автомобилни централи и други — 1.500.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 40, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 41. Цинкови полюси за елементи „Майдингъръ“ и „Лекланше“, агломерати и сухи елементи за токонизаравители; стъклени чашки за елементите „Майдингъръ“ и „Лекланше“; синъ камъкъ, нишадъръ и др. за поддържане на съществуващите инсталации и за откриване на нови постове; мита и разлика въ курса — 500.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 41, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 42. Чанти за ревизорите и механичите, монтажни сандъци, кънки, пояса, клещи, ръчни менгемета, осукватели, клоносъчи, локи, жабки и динамометри, волтметри, бризенти, измървателни инструменти, велосипеди, мъгорни коли, моторни колелета съ кошове заедно съ резервните им части; инструментални коли, металически магри, лопати, кирки, лостове, жалони, чукове, трамбовки и др. нужни при ремонта и поддържане телеграфотелефонните линии и инсталации; мита и разлика въ курса — 300.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 42, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 43. Високофреквентни и телефонни уредби, осцилаторни, усилвателни, модулаторни и изправителни лампи за радиотелефонните уредби и за високофреквентните такива; кондензатори, бубини, реостати, междинни филтри, фотографически филмовъ апаратъ за броителите, филми, промиване и др.; за поддържане на същите; мита и разлика въ курса — 1.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 43, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 44. Резервни части за телеграфни и телефонни нумератори; телефонни апарати и портативни такива; сурови материали за изработка на телеграфни и телефонни съоръжения като: стомана, желязо, бронзъ, ново сребро, ебонитъ, графитъ, дървенъ материал, жица и др.; резервни части за хюговите апарати и далекопишущите машини, ленти и крака за телеграфни апарати; покупка на нови такива; електрически моторчета за хюговите апарати и други части, нужни при ремонта и поддържането на телефонните и телеграфни съоръжения; мита и разлика въ курса — 500.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 44, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 45. Поддържане пощенската служба; печати, клейма, каси, кампакетки, велосипеди, автомобили, мотоциклети, теглилки, машини за таксуване на кореспонденцията и клеймовачни такива, часовници, пощенски човали, дисаги, чанти и раздавачи, амбалажна хартия, канапъ, червенъ въсъкъ, заключалки, пломби, бризенти, децимали, веси и др., гравиране и прегравиране на клейма и печати, краски за клейма и печати, мита и разлика въ курса и всички разходи по доставението материали — 2.500.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 45, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 46. Изплащане на злоупотребени суми и заплащане обезщетение за ограбени пощенски и други пратки и материали — 10.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 46, моля, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 47. Поддържане на автомобилитѣ, мотоциклетитѣ, велосипедитѣ и камионетки за превозване на пощата, поправка на сѫщите; купуване части и други за сѫщите; бензинъ масло, гресь, карбът и други консумативни материали за сѫщите — 1.100.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 47, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 48. Плащания по изгубени процеси — 50.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 48, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 49. Разни непредвидени веществени разходи (чл. 11, алинея първа, отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията) — 10.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 49, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 50. Връщане неправилно внесени суми въ държавното съкровище по сключени бюджети (чл. 12, алинея втора отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията) — 50.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 50, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 51. Връщане неправилно внесени суми въ държавното съкровище по текущия бюджетъ (чл. 12, алинея втора отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията). Не се предвижда кредитъ. (Чете)

„§ 52. Запазенъ фондъ за усилване кредититѣ за веществени разходи (чл. 11, алинея втора отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията) — 800.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 52, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 53. Доставка на пощенски вагони и поддържане на сѫществуващи (поправки) — 1.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 53, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 54. Разходи по сключени бюджетни упражнения (дългър отъ минали години) включително отъ 1940 г. — 1.100.000 л.

#### ТАБЛИЦА

за разпределение на кредита по § 54 отъ 1.100.000 л. — разходи по сключени бюджетни упражнения.

1. За заплати, пътни и дневни пари, възнаграждение за пощенъ и извънреденъ трудъ и други лични възнаграждения — 500.000 л.

2. За възнаграждение на пощоносатели, наеми на здания и други веществени разходи — 600.000 л.

Всичко . . 1.100.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 54, заедно съ таблицата за разпределение на кредита, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 55. За погашения и лихви на заемитѣ, склучени отъ Пощенската спестовна каса — 12.000.000 л.“

Кредитът отъ 12.000.000 л. се намалява на 11.750.000 л.

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 55 съ поправката на бюджетарната комисия, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„Глава IV.

#### А. Радиоразпръскване.

§ 56. Хонорари на артисти, оркестранти, хористи, лектори, сказчици, членове на жури на служебни лица за изборъ на пиеци на компетентни лица и други, ангажирани

при подготовката и изпълнението на радиопрограмите, на изпълнители за записване слово и музика на плочи, наднично възнаграждение на нещатни говорители за радиостанциите въ София, Варна и Стара-Загора (хонорарите се определятъ по таблица, одобрена отъ г-на министра на железнниците, пощите и телеграфите — 2.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 56, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 57. Хонорари за записване и хармонизиране народни пѣсни; написване на музикални произведения и специални композиции въ народенъ духъ, за написване на радиопеси, фейлетони, хуморески и други литературни произведения, премии за музикални и литературни конкурси — 100.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 57, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 58. Покупка и поддържане на рояль, пиана — оргаъ и различни видове музикални инструменти и пособия за оркестъръ, наемъ на пиана и помъщения за представане на оркестрови, хорови и други изпълнения; покупка на грамофони, шкафове, маси, грамофонни плочи за записване слово и музика, грамофонни игли, игли за наръзване плочи и други уреди и помагала за радиодраматични изпълнения за всички студии — 450.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 58, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 59. Електрическа енергия за радиопредавателите и студията въ София, Вакарель, Варна и Стара-Загора — 3.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 59, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 60. Покупка на технически материали, нуждни за редовното поддържане на радиослужбите въ София, Вакарель, Варна и Стара-Загора, резервни радиолампи, резервни части, кондензатори, съпротивления, контролни приемници, радиотелеграфни и дифузни трансформатори, микрофонни кварцови кристали, стойки, уредби за предаване, усилватели, радиогониометрични уреди, звукозализаторни уреди, разни контролни и измѣрителни инструменти, разни видове свързочни материали, батерии, акумулятори, технически поправки, комплектни автомобилни рапортажни коли и други; поддържане на съоръженията на радиостанциите, покупки и поддържане коли и коне за радиопредавателите (инсталации, кабели и други) — 3.000.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 60, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 61. Пътни и дневни пари за командировани длъжностни лица въ връзка съ радиоразпръскването; пренасяне на апарати; наднично възнаграждение на временно наети техници, машинописий, прислужници и чистачи въ София, Вакарель, Варна и Стара-Загора за организиране на представленията и за замѣстване на отсѫтстващи по болестъ и въ отпускъ — 300.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 61, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ:** (Чете)

„§ 62. Отопление и освѣтление на радиостанциите въ София, Вакарель, Варна и Стара-Загора — 450.000 л.“

**Председатель Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 62, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 63. Обзавеждане на предавателитѣ и студията, покупка на мобили, килими за студиозалитѣ, часовници, каси, стойки за ноти, нотенъ материалъ, пердата, канцеларски материали, пишущи машини и други подобни, напечатване циклостиль или обикновенъ печать (на програми, картотеки, сборници, листове и други въ връзка съ радиопросвѣтни цели, вземане подъ наемъ, както и разписване на нотенъ материалъ, публикационни разноски, пощенски такси за писма и телеграми, книги, списания, вестници и други, нуждни за подготовката на програмата, такси за телефонни вериги при международни предавания, поддържане хигиена и чистотата на предавателитѣ и студията и за създаване картотека при бюро радиосъобщения — 350.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 63, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 64. Членски вноски въ международния радиоразпръсквателенъ съзът, трамвайни карти на органи на радиобиблиотеката, контролната и програмната служби, служебно работно облъкло и други — 100.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 64, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 65. Организиране на радиооркестири и хорори за оркестири — 200.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 65, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 66. Поддържане на автомобилни коли (поправки, бензинъ, масла и други). — 250.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 66, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 67. Доставка, монтажъ и поправка на часовниковите инсталации; изплащане отчуждените място за път на радиостанцията въ Варна; поддържане градинитѣ и парковетѣ при телеграфо-пощенските палати и радиостанции и за обзавеждане на новото студио въ Стара-Загора — 300.000 л.“

Въ предпоследния редъ, следъ думитѣ „за обзавеждане“, се прибавята думитѣ „преустройство и отопителна инсталация“, като кредитът отъ 300.000 л. се увеличава на 550.000 л.

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 67, съ тази поправка на бюджетарната комисия, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)****Б. Здравна служба и социални грижи.**

§ 68. Довършване, подобрене, разширение и пристрояване на здания за почивни станции, включително ограждането имъ, благоустройстване на парковетѣ и двороветѣ, водоснабдяване, ремонти на сградите и инвентара, залесяване и други; закупване и поддържане на библиотечни книги; покупка на кухненски принадлежности, мебели, велосипеди, канцеларски материали, гориво и др.; поддържане и обзавеждане на станциите, застраховка на същите и инвентара имъ; за наемъ на здания за временни почивни станции, изплащане отчужденото място за входъ на почивната станция въ Троянско — 700.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 68, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 69. Отъчаване марки „Санаториумъ“ и пощенски такива по конкурсъ и изборъ, уреждане изложби на марки — 200.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 69, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 70. Наднично възнаграждение на времени пазачи, прислужници, работници по парковетѣ и на надзоратели по постройките; за подобрене храната на лътвиците; билети по железните и други превозни такси по отиване и връщане на лътвиците (броятъ на надничарите, както и размѣрът на надничите се определятъ съ заповѣдъ отъ министъра на железните, пощите и телеграфите — 800.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 70, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 71. Лъкарства и медицинска помощъ на заболѣлите телеграфопощенски служители и членовете на семействата имъ; обзавеждане на амбулатории при почивните станции — 1.200.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 71, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 72. За пътни и дневни пари на командирани длъностни и частни лица. — 20.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 72, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 73. Разходи, извършени презъ минали години по слѣтъ фондове. — 100.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 73, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)****Глава V.**

§ 74. За построяване и обзавеждане телеграфопощенски палати и помъщения по решение на Министерския съветъ. — 4.000.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 74, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 75. За обзавеждане и поддържане приютъ за деца на чиновниците и служащите въ София — 100.000 л.“

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 75, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)**

„§ 76. Изплащане разни доставки отъ чужбина — 7.000.000 л.“

Думитѣ „отъ чужбина“ се задраскватъ, като вместо тъхъ се прибавята думитѣ „по кредитната сдѣлка“. Кредитът отъ 7.000.000 л. се намалява на 4.000.000 л.

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 76, съ тази поправка на бюджетарната комисия, моля, да вдигнатъ ръжка. Министерство, Събранието приема.

**Докладчикъ Стефанъ Стателовъ: (Чете)****Глава VI.****Извънредни разходи срещу заеми.**

§ 77. За доставка, монтажъ и преустройство на високо-фреквентните уредби София—Бълградъ, София—Берлинъ, София—Солунъ, София—Пловдивъ, София—Бургасъ, филтри и други съоръжения за същите; радиоприемници за къщи и дълги вълни, кварцови стабилизатори, вълномери, предавателни място, инструменти, уреди и др. за радио-

работилницата; жици, стълбове, кабели, напрѣчници, кълчица и други линейни материали; токоснабдяване, шнуръ, кабели, гръмоотводи, дози, кутии, лампички, токоизправители и др.; постройка на здания за телеграфо-пощенска станция въ Карлово съ извънреденъ — 1.700.000 л.

Общиятъ сборъ ще се поправи съобразно измѣнената, които се направиха въ обяснителната таблица.

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Които приематъ § 77, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Които приематъ изцѣло бюджето-проекта за разходите на Министерството на желѣзниците, пощите, телеграфите и телефоните — Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните за 1941 г., заедно съ обяснителната таблица по § 1 и таблицата за разпределение на кредитта по § 54, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, бюджетътъ е приетъ окончателно. (Рѣкопискания)

(Министърътъ на желѣзниците, пощите, телеграфите и телефоните г-н Иванъ Горановъ става и съ поклонъ благодаря на народните представители)

Минаваме на точка пета отъ дневния редъ:

**Първо четене на законопроекта за уреждане на положението на учителите по ведомството на Министерството на народното просвѣщението въ Добруджа.**

Които приематъ да се прочетатъ само мотивите, безъ законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика на комисията по Министерството на народното просвѣщението да прочете само мотивите къмъ законопроекта.

**Докладчикъ Марко Сакарски:** (Чете)

### „МОТИВИ

къмъ законопроекта за уреждане на положението на учителите по ведомството на Министерството на народното просвѣщението въ Добруджа.

Г-да народни представители! Вие гласувахте вече нѣкои закони, които уреждатъ служебното или професионално положение на български граждани въ Добруджа. Предстои да се уреди положението на учителите по Министерството на народното просвѣщението и това именно ще създаде условия за подобряване на възпитанието. Съ този проектъ се урежда, съ оглед на традицията въ миналото, по справедливъ начинъ положението на учителите отъ всички видове и степени училища, като имъ се признаватъ права на редовни учители. Доколкото това е възможно, обхванати сѫ всички случаи, които се обуславятъ отъ румънските закони или пъкъ отъ действителността преди Крайовския договоръ. Все пакъ, поради известно разнообразие въ различните видове и степени учителите, ако се явятъ необхванати отъ проекта случаи, тѣ ще се решаватъ въ духа на закона отъ административния съветъ при Министерството на народното просвѣщението. Съ огледъ на интересите на националното възпитание, проектътъ предвижда, всички учители, на които се признаватъ права, да прекаратъ единъ задължителенъ курсъ по български езикъ и по отечествена география и история, като положатъ и съответния изпитъ.

Г-да народни представители! Това сѫ основитъ, върху които е построенъ законопроектътъ. Съмътамъ, че сѫ спрашивли и разумни и ви моля да дадете гласа си за проекта.

Гр. София, 30 декември 1940 г.

Министъръ-председателъ, министъръ на народното просвѣщението: **Б. Филевъ.**

(Ето текстътъ на законопроекта:

### ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за уреждане на положението на учителите по ведомството на Министерството на народното просвѣщението въ Добруджа.

Чл. 1. Учители, завършили български или чуждестранни университети, академии или висши училища, признати като висши учебни заведения отъ съответната държава и

учителствували въ Добруджа въ български училища до 1 януари 1941 г. най-малко 3 години, придобиватъ права на редовни гимназиални учители.

Ония отъ тѣхъ, които сѫ учителствували по-малко отъ 3 години, иматъ права на редовни прогимназиални учители. На сѫщите се признава една отъ прослужените години за стажъ и могатъ да се явятъ на държавенъ изпитъ за редовни гимназиални учители, съгласно чл. 124 отъ закона за народното просвѣщението, като шестгодишнината срочъ тече отъ 1 януари 1941 г.

Чл. 2. Учители, следвали български или чуждестранни университети, академии или висши училища, признати като висши учебни заведения отъ съответната държава, четири или повече семестри, съ или безъ университетски изпитъ, учителствували въ Добруджа въ български училища до 1 януари 1941 г. най-малко 3 години, придобиватъ права на редовни прогимназиални учители.

Чл. 3. Учители, свършили гимназия и учителския отъдѣлъ при Софийското професионално училище „Мария Луиза“ или други висши домакински курсове и училища въ чужбина и учителствували въ Добруджа въ български училища до 1 януари 1941 г. най-малко 3 години, придобиватъ права на редовни прогимназиални учители по техническите предмети.

Чл. 4. Учители, завършили българска гимназия или учебно заведение, признато за срѣдно въ съответната държава, и учителствували въ Добруджа въ български училища до 1 януари 1941 г. най-малко 3 години, придобиватъ права на редовни първоначални учители.

За ония отъ тѣхъ, които сѫ учителствували до 1 януари 1941 г. 1 или 2 години, Министерството урежда една редовна и, ако е необходимо, една поправителна сесия за държавенъ изпитъ за редовни първоначални учители.

Чл. 5. Учители, завършили специални курсове по гълъбено възпитание въ България или чужбина и учителствували въ Добруджа въ български училища до 1 януари 1941 г. най-малко 3 години, придобиватъ права на редовни прогимназиални учители.

Чл. 6. Учители отъ българска народност, придобили права по румънските закони на редовни първоначални, прогимназиални или гимназиални учители, се признаватъ за редовни учители отъ съответната степенъ и въ българските народни училища

Чл. 7. Всички лица, избрани въ предходните 6 члена, на които се признаватъ права на редовни първоначални, прогимназиални или гимназиални учители, сѫ длъжни да се явятъ на изпитъ по български езикъ, българска история и отечествена география по програма и презъ време, определени отъ Министерството на народното просвѣщението, съ право на поправителенъ изпитъ. Неиздържалите изпита се освобождаватъ отъ длъжностъ. За тѣхъ министерството, ако намѣри за добре, урежда специални курсове.

Чл. 8. Всички случаи, които не сѫ обхванати отъ горните категории, се преценяватъ, по докладъ на учебния комитетъ, отъ административния съветъ при Министерството на народното просвѣщението. Той има право да взема окончателни решения, които влизатъ въ сила следъ одобрението имъ отъ министра на народното просвѣщението.

Чл. 9. Министърътъ на народното просвѣщението, възъ основа на представени документи, признава съ заповѣдъ учителската правоспособност на учителите отъ изброените категории.)

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Нѣма записани оператори. Ще гласувамъ. Които приематъ на първо четене законопроекта за уреждане на положението на учителите по ведомството на Министерството на народното просвѣщението въ Добруджа, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

**Министъръ-председателъ Богданъ Филовъ:** Моля, да се изпрати законопроектътъ въ комисията.

**Председателъ Никола Логофетовъ:** Законопроектътъ ще се изпрати въ комисията.

Минаваме на точка шеста отъ дневния редъ:

**Първо четене на законопроекта за приемане дарението на Мария Иванова Ракова.**

Които приематъ да се прочете само законопроектътъ, безъ мотивите къмъ него, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика на комисията по Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството да прочете само законопроекта.

Докладчикъ Петър Дограмаджиевъ: (Чете)

### „ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за приемане дарението на Мария Иванова Ракова.

Членъ единственъ. Разрешава се на министра на общественитѣ сгради, птицата и благоустройството да приеме отъ Мария Иванова Ракова, по мжъ Иванъ Загорова, родомъ отъ гр. Казанлъкъ и живуща въ сѫщия градъ, подарения въ полза на българската държава не-движимъ имотъ състоящъ се отъ: една масивна двуетажна къща съ петъ стаи; една полумасивна двуетажна къща съ четири стаи и единъ отдѣленъ магазинъ съ избено помѣщение, които сгради сѫ построени върху 260 кв. метра и незастроено място 163 кв. метра, или всичко застроено и незастроено място 423 кв. метра, находящи се на ул. „Скобелевъ“ № 32, образуващо парцель VIII въ кварталъ № 79 по плана гр. Казанлъкъ, при следнитѣ условия:

1) следъ смъртта на дарителката, подарениятъ имотъ остава въ разпореждане на Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благоустройството, което докато има въ гр. Казанлъкъ околийско инженерство, ще го използува за нуждите на сѫщото, а свободните помѣщания ще дава подъ наемъ;

2) следъ смъртта на дарителката, отъ полученитѣ доходи отъ свободните помѣщания на имота по т. 1, следъ като се приспаднатъ сумитѣ, необходими за поддържане имота, ще се образува фондъ, който на вѣчни времена ще носи името: „Фондъ Мария Иванова Ракова“;

3) отъ фонда, следъ набирането на достатъчно срѣдства, ще се отпускатъ стипендии на синове на бедни служители отъ Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благоустройството, за следване въ разни учебни заведения въ България и чужбина, по установени съ специаленъ правилникъ науки и редъ;

4) дарителката си запазва правото да живѣе въ подарения имотъ и да се ползува отъ неговитѣ доходи до деня на смъртта ѝ. Сѫщата се задължава да поддържа имота въ пълна изправност и да плаща редовно всички данъци, такси и връхнини, свързани съ този имотъ и

5) до смъртта на дарителката Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благоустройството ще плаща наемъ за наетото за нуждите на околийското инженерство помѣщение, въ размѣръ какъвто би се получилъ при доброволно спазаряване отъ подкомисията на наемане на здания.“

(Ето текстът на мотивитъ къмъ законопроекта:

### МОТИВИ

къмъ законопроекта за приемане дарението на Мария Иванова Ракова.

Г-да народни представители! Казанлъшкото околийско инженерство, въ продължение на повече отъ тридесет години, се помѣщава въ сградата на казанлъшката жителка Мария Иванова Ракова, на ул. „Скобелевъ“ № 32.

Последната, оценявайки и обиквайки дѣлото на българския техникъ, е пожелала да подари имота си на българската държава, който следъ смъртта ѝ да остане въ разположение на Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благоустройството, което, докато има въ гр. Казанлъкъ околийско инженерство, да го използува за нуждите на сѫщото.

Подаряването на имота си Мария Иванова Ракова е поставила въ зависимост отъ приемането отъ страна на държавата на нѣколко условия, едно отъ най-важнитѣ отъ които е, следъ смъртта ѝ отъ полученитѣ доходи отъ свободните помѣщания на имота да се образува фондъ, който на вѣчни времена да носи нейното име, и отъ срѣдствата на който да се отпускатъ стипендии на синове на бедни служители отъ Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благоустройството за следване въ разни учебни заведения въ България и чужбина.

Всички условия, поставени отъ дарителката, сѫ приемливи, поради което нѣма причини да не се укаже внимание отъ страна на държавата на тази благородна нейна проява на щедростъ, като се приеме съ благодарностъ подарения имотъ.

Възъ основа на горнитѣ съображения, моля ви, г-да народни представители, да одобрите чрезъ надлежно гласуване приложения законопроектъ.

Министъръ: инж. Д. Василевъ)

Председателъ Никола Логофетовъ: Нѣма записани оратори. Ще гласувамъ. Които приематъ на първо четене законопроекта за приемане дарението на Мария Иванова Ракова, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Димитъръ Василевъ: Моля, законопроектъ да мине по спешност и на второ четене.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ да се разгледа законопроектъ по спешност и на второ четене, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта на второ четене.

Докладчикъ Петър Дограмаджиевъ: (Чете)

### ЗАКОНЪ

за приемане дарението на Мария Иванова Ракова.

Членъ единственъ. Разрешава се на министра на общественитѣ сгради, птицата и благоустройството да приеме отъ Мария Иванова Ракова, по мжъ Иванъ Загорова, родомъ отъ гр. Казанлъкъ и живуща въ сѫщия градъ, подарения въ полза на българската държава не-движимъ имотъ, състоящъ се отъ: една масивна двуетажна къща съ петъ стаи; една полумасивна двуетажна къща съ четири стаи и единъ отдѣленъ магазинъ съ избено помѣщение, които сгради сѫ построени върху 260 кв. метра и незастроено място 163 кв. метра, или всичко застроено и незастроено място 423 кв. метра, находящи се на ул. „Скобелевъ“ № 32, образуващо парцель VIII въ кварталъ № 79 по плана на гр. Казанлъкъ, при следнитѣ условия:

1) следъ смъртта на дарителката, подарениятъ имотъ остава въ разпореждане на Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благо�建ството, което, докато има въ гр. Казанлъкъ околийско инженерство, ще го използува за нуждите на сѫщото, а свободните помѣщания ще дава подъ наемъ;

2) следъ смъртта на дарителката, отъ полученитѣ доходи отъ свободните помѣщания на имота по т. 1, следъ като се приспаднатъ сумитѣ, необходими за поддържане имота, ще се образува фондъ, който на вѣчни времена ще носи името: „Фондъ Мария Иванова Ракова“.

3) отъ фонда, следъ набирането на достатъчно срѣдства, ще се отпускатъ стипендии на синове на бедни служители отъ Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благо�建ството, за следване въ разни учебни заведения въ България и чужбина, по установени съ специаленъ правилникъ науки и редъ;

4) дарителката си запазва правото да живѣе въ подарения имотъ и да се ползува отъ неговитѣ доходи до деня на смъртта ѝ. Сѫщата се задължава да поддържа имота въ пълна изправност и да плаща редовно всички данъци, такси и връхнини, свързани съ този имотъ и

5) до смъртта на дарителката Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благо�建ството ще плаща наемъ за наетото за нуждите на околийското инженерство помѣщение, въ размѣръ какъвто би се получилъ при доброволно спазаряване отъ подкомисията на наемане на здания“.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ заглавието на законопроекта и членъ единственъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законътъ е приетъ на второ четене — окончателно.

Минаваме на точка седма отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за уреждане положението на техничитѣ съ висше и срѣдно образование и предприемачитѣ въ Добруджа.

Които приематъ да се прочете само законопроектъ, безъ мотивитъ къмъ него, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика на комисията по Министерството на общественитѣ сгради, птицата и благо�建ството да прочете само законопроекта.

Докладчикъ Петър Дограмаджиевъ: (Чете)

### „ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за уреждане положението на техничитѣ съ висше и срѣдно образование и предприемачитѣ въ Добруджа.

Членъ единственъ. Техничитѣ съ висше и срѣдно образование, както и предприемачитѣ, които придобиватъ българско поданство поради присъединението на Южна Добруджа къмъ царството или поради изселване отъ Румъния, споредъ Крайовския договоръ, запазватъ придобитѣ права, съгласно румънските закони, като въпросътъ за специалността имъ ще се реши отъ Върховния технически съветъ при Главната дирекция на общественитетъ сгради, птицата и благоустройството, въз основа на представенитѣ документи.

Тези лица подаватъ молба до Министерството на общественитетъ сгради, птицата и благоустройството, придружена съ документъ, удостовѣряващъ правоспособността имъ въ Румъния следъ което имъ ще се издаватъ удостовѣрения за свободна техническа практика или свидетелство за предприемаческа правоспособност, безъ да е нуждна легализация на дипломата отъ министра на народното просвѣщение.

Времето, прекарано отъ техничитѣ съ висше и срѣдно образование въ стажъ, съгласно румънските закони, се зачита за явяване на държавенъ изпитъ.

(Ето текстътъ на мотивите къмъ законопроекта:

### МОТИВИ

къмъ законопроекта за уреждане положението на техничитѣ съ висше и срѣдно образование и предприемачитѣ въ Добруджа.

Г-да народни представители! Съ присъединяването на Южна Добруджа къмъ България, всички заварени българи: техники съ висше образование (инженери и архитекти), техники съ срѣдно образование и предприемачи трѣбва да узаконятъ своите професионални права въ царството.

Съгласно закона за Министерството на общественитетъ сгради, птицата и благоустройството, инженеритѣ, архитектитѣ и срѣднитѣ техники — български поданици, за да добиятъ права на свободна техническа практика, е необходимо да представятъ легализиранъ дипломъ отъ Министерството на народното просвѣщение и удостовѣрение за прослуженъ едногодишенъ стажъ. Последнитѣ ако сѫ завършили образоването си следъ 1936 г., подлежатъ на държавенъ изпитъ, съгласно правилниците и програмите за държавенъ изпитъ на техничитѣ съ висше и срѣдно образование.

Мнозина българи: инженери, архитекти и срѣдни техники отъ присъединената къмъ България Добруджа, сѫ били румънски поданици и сѫ добили, съгласно действуващите закони въ Румъния, права на свободна техническа практика. Ще бѫде справедливо, ако сега бѫдатъ освободени отъ легализиране на дипломата си при Министерството на народното просвѣщение, подлагане на държавенъ изпитъ и изпълнение на всички формалности по членове 35-39 на закона за Министерството на общественитетъ сгради, птицата и благоустройството. Необходимо е положението да се уреди съ специаленъ законъ.

Съ предлагания законопроектъ се иска сѫщо да се уреди и положението на всички българи отъ Добруджа, които сѫ се занимавали съ строителни предприятия и добили предприемаческа правоспособност, съгласно действуващите закони въ Румъния.

За тѣхъ сѫщо би било справедливо, ако бѫдатъ освободени отъ изпитъ за предприемаческа правоспособност въ България, за да добиятъ права като предприемачи, съгласно закона за Министерството на общественитетъ сгради, птицата и благоустройството.

Въз основа на горните сѫображения, моля ви, г-да народни представители, да одобрите, чрезъ надлежно гласуване, предложението законопроектъ.

Гр. София, януари 1941 г.

Министър на общественитетъ сгради, птицата и благоустройството:  
Инж. Д. Василевъ)

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ на първо четене законопроекта за уреждане положението на техничитѣ съ висше и срѣдно образование и предприемачитѣ въ Добруджа, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Димитъръ Василевъ: Моля, законопроектъ да мине по спешност и на второ четене.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ да се разгледа законопроектъ по спешност и на второ четене, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта на второ четене.

Докладчикъ Петър Дограмаджиевъ: (Чете)

### ЗАКОНЪ

за уреждане положението на техничитѣ съ висше и срѣдно образование и предприемачитѣ въ Добруджа.

Членъ единственъ. Техничитѣ съ висше и срѣдно образование, както и предприемачитѣ, които придобиватъ българско поданство поради присъединението на Южна Добруджа къмъ царството или поради изселване отъ Румъния, споредъ Крайовския договоръ, запазватъ придобитѣ права, съгласно румънските закони, като въпросътъ за специалността имъ ще се реши отъ Върховния технически съветъ при Главната дирекция на общественитетъ сгради, птицата и благо�建ството, въз основа на представените документи.

Тези лица подаватъ молба до Министерството на общественитетъ сгради, птицата и благо�建ството, придружена съ документъ, удостовѣряващъ правоспособността имъ въ Румъния, следъ което имъ ще се издаватъ удостовѣрения за свободна техническа практика или свидетелство за предприемаческа правоспособност, безъ да е нуждна легализация на дипломата отъ министра на народното просвѣщение.

Времето, прекарано отъ техничитѣ съ висше и срѣдно образование въ стажъ, съгласно румънските закони, се зачита за явяване на държавенъ изпитъ.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ заглавието на законопроекта и членъ единственъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектъ е приетъ на второ четене — окончателно.

Минаваме на последната точка осма отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за разрешаване на Министерството на търговията, промишлеността и труда да построи за нуждите на службите си сграда върху място, собственост на държавния фондъ „Д-ръ Н. Василевъ“, находяща се на ул. „Московска“ № 13 и ул. „Тетевенска“ № 1, София.

Ангелъ Сивиновъ: Нѣма го министъръ на търговията.

Председателъ Никола Логофетовъ: Г-да стенографитѣ да отбележатъ, че министъръ на финансите г-нъ Божиловъ замѣства г-на министра на търговията.

Които приематъ да се прочете само законопроектъ, безъ мотивите къмъ него, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика на комисията по Министерството на търговията, промишлеността и труда да прочете само законопроекта.

Докладчикъ Иванъ Минковъ: (Чете)

### ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за разрешаване на Министерството на търговията, промишлеността и труда да построи за нуждите на службите си сграда върху място, собственост на държавния фондъ „Д-ръ Н. Василевъ“, находяща се на ул. „Московска“ № 13 и ул. „Тетевенска“ № 1 — София.

Чл. 1. Разрешава се на Министерството на търговията, промишлеността и труда да построи сграда за нуждите на своите служби върху място, собственост на държавния фондъ „Д-ръ Н. Василевъ“, находяща се на ул. „Московска“ № 13 и ул. „Тетевенска“ № 1 — София, което има площ 3261.13 кв. метра, като сега сѫществуващите сгради върху място се разрушатъ.

Чл. 2. За запазване волята на завещателя д-ръ Н. Василевъ, въ бюджета на Министерството на търговията, промишлеността и труда да се вписва ежегодно сумата 400.000 л., която ще се внася въ фонда „Д-ръ Н. Василевъ“ и ще се изразходва за подобрене сѫществуващото въ гр. Габрово Срѣдно механоелектрическо училище. Горната сума ще бѫде независима отъ онай сума, която държавата дава досега и ще дава въ бѫдеще за издръжката на сѫщото училище“.

(Ето текстът на мотивите къмъ законопроекта:

### МОТИВИ

къмъ законопроекта за разрешаване на Министерството на търговията, промишлеността и труда да построи за нуждите на службите си сграда върху мястото, собственост на държавния фондъ „Д-р Н. Василиади“, находящо се на ул. „Московска“ № 13 и ул. „Тетевенска“ № 1 — София.

Г-да народни представители! Почти единственото министерство у насъ, което нѣма собствена сграда, въ която да събере всички свои служби, е това на търговията, промишлеността и труда. Въ настоящия моментъ то използва 11 сгради и помѣщения, пръснати въ различните квартали на столицата. За всички тия сгради се плаща годишенъ наемъ 2.682 000 л.

Това положение затруднява много самата служба, а сѫщо така представлява голѣма прѣчка за лицата, които иматъ работа съ това министерство.

Тия обстоятелства налагатъ възможно по-скорошно построяване на обща сграда, която да събере всички дирекции и служби на министерството подъ единъ покривъ.

Най-подходящо място за тази цѣль е парцелът, находящъ се на ул. „Московска“ № 13 и „Тетевенска“ № 1, който е собственост на държавния фондъ „Д-р Н. Василиади“. Парцелът има площъ 3.261 13 кв. метра. Въ гр. София нѣма друго подходящо държавно място, което би могло да се използува за цѣлта, освенъ ако се отчуждатъ частни такива.

Фондът „Д-р Н. Василиади“ води началото си отъ завещанието, направено отъ самия д-р Н. Василиади, на 10 юни 1881 г., въ гр. Букурешть — Румъния. Въ това завещание се казва следното: „Наследниците, които опредѣлямъ чрезъ настоящето завещание, ще приематъ и ще наследятъ следъ моята смъртъ всичко мое движимо и недвижимо имущество, като се задължаватъ да изпълнятъ следните задължения:

1. Ще основатъ и поддържатъ въ гр. Габрово, Българското княжество, родният градъ на баща ми, едно политехническо училище, доколкото срѣдствата ще имъ позволяятъ, или едно занаятчийско училище, което ще нося моето име. За учредяването, поддържането и управлението на това училище, горепоменатите общи наследници, заедно съ изпълнителите на завещанието, ще взематъ мѣрките, които намѣтятъ за по-сполучливи, като ще могатъ даже и да продадатъ недвижимите имущества и като ще действуватъ, тѣй щото приходътъ отъ моето имущество, което тий ще наследятъ, да бѫде всѣкога опредѣленъ за училището“.

Наследниците на д-р Н. Василиади сѫ се смѣнявали последователно, като следъ смъртта на Евлоги Георгиевъ и другите лица, споменати въ завещанието, наследникъ е станалъ Ив. Евстатиевъ Гешевъ.

Последниятъ е продалъ имотите на завещателя, намиращи се въ гр. Букурешть, като е закупилъ имотите, находящи се въ гр. София на ул. „Московска“ и „Тетевенска“.

Съ актъ отъ 31 октомври 1907 г., Ив. Евстатиевъ Гешевъ е предалъ управлението на фонда „Д-р Н. Василиади“ на българското правителство. Това е станало съгласно II-то постановление на Министерския съветъ, протоколъ № 31, отъ 26 мартъ 1907 г. Отъ тая дата управлението на фонда е станало държавно. Неговиятъ бюджетъ се вписва ежегодно въ бюджетите на държавните фондове. Споредъ този бюджетъ, приходитъ на фонда възлизатъ годишно на около 296.000 л. и разходитъ сѫщо около 296.000 л.

Държавното срѣдно механоелектротехническо училище „Д-р Н. Василиади“ въ гр. Габрово, което е основано презъ 1905 г. съ държавни срѣдства, се е разрастнало до степень, че отъ много отдавна доходитъ на фонда не стигатъ за неговата издръжка и поради това държавата

предвижда ежегодно въ бюджета на Министерството на търговията, промишлеността и труда необходимите срѣдства за издръжка на това училище, които възлизатъ ежегодно на около 1.350.000 л.

Г-да народни представители! Като имате предвидъ гореизложеното, моля да разгледате и гласувате приложението на законопроектъ, съ който се разрешава на Министерството на търговията, промишлеността и труда да построи за нуждите на службите си сграда върху мястото, собственост на държавния фондъ „Д-р Н. Василиади“, находящо се на ул. „Московска“ № 13 и ул. „Тетевенска“ № 1.

Понеже строежът ще се изврши върху мястото, собственост на фонда „Д-р Н. Василиади“, то за да се запази волята на завещателя д-р Н. Василиади и да остане дѣлото му вѣчно, съгласно предложението законъ, държавата ще се залъжи да внася въ фонда година въгоска отъ 400.000 л., които ще се вписватъ въ бюджета на министерството, независимо отъ сумите, които държавата ще пролъжава и за въ бѫдеще да предвижда въ бюджета за издръжка на Срѣдното механоелектротехническо училище въ гр. Габрово.

Гр. София, януари 1941 г.

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:  
(Д-р Сл. Загоровъ)

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ на първо четене законопроекта за разрешаване на Министерството на търговията, промишлеността и труда да построи за нуждите на службите си сграда върху мястото, собственост на държавния фондъ „Д-р Н. Василиади“, находящо се на ул. „Московска“, № 13 и ул. „Тетевенска“, № 1, София, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Моля да се изпрати законопроектътъ въ комисията.

Председателъ Никола Логофетовъ: Законопроектътъ ще се изпрати въ комисията.

Поради изчерпване на дневния редъ, ще прекратя дневното заседание.

Въ съгласие съ правителството, предлагамъ за следващото за едание въ вторникъ, 28 януари т. г., 15 ч., следния дневенъ редъ:

Одобрение на предложението:

1. За разрешаване износа на 20 тона тоалетенъ сапунъ.

2. За одобрение I-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 27 септември 1940 г., протоколъ № 172 — относно възлагането на Българската земедѣлска и кооперативна банка да достави по единъ радиоапаратъ за всѣка градска и селска община въ Добруджа.

3. За одобрение XXVI-то и XXXVII-то постановления на Министерския съветъ, взети въ заседанията му отъ 19 и 31 декември 1940 г., протоколи № № 220 и 227 — относно отпускането отъ Българската земедѣлска и кооперативна банка на преселниците въ Добруджа безлихвени заеми за изхранване на добитък имъ.

4. Докладъ на бюджетарната комисия по бюджетопроектите за разходите презъ 1941 бюджетна година на:

а) Главната дирекция на жѣлѣзиците и пристанищата;

б) Министерството на земедѣлието и държавните имоти.

5. Първо четене на законопроекта за допълнение на чл. 11, алинея първа, отъ закона за народното просвѣщение.

Които приематъ предложението дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранието приема.

Затварямъ заседанието.

(Затворено въ 18 ч. 20 м.)

Председателъ: НИКОЛА ЛОГОФЕТОВЪ

Секретари: { ДИМИТЪР САРАДЖОВЪ  
СВЕТОСЛАВЪ СЛАВОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление. ДОНЧО ДУКОВЪ